

**Utveckling av Borgå stads
träffplatsverksamhet vid skilsmässa ur
träffande föräldrars perspektiv**

En kvalitativ studie

Sofie Kankaanpää, Sofia Rönholm

Examensarbete
Det sociala området
2019

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	
Författare:	Sofie Kankaanpää, Sofia Rönnholm
Arbetets namn:	Utveckling av Borgå stads träffplatsverksamhet vid skilsmässa ur träffande föräldrars perspektiv. En kvalitativ studie
Handledare (Arcada):	Åsa Rosengren
Uppdragsgivare:	Borgå stad
<p>Samhället utvecklas ständigt och att skilja sig är en växande internationell trend som därmed ökar oron för barns och familjers välbefinnande i framtiden. Denna oro ökar behovet av stöd för skilsmäsofamiljer och det har även bevisats att stöd i föräldraskapet behövs för att undvika negativa företeelser. Detta examensarbete är ett beställningsarbete av Borgå stad och därmed är arbetets syfte att få reda på hur klienterna vid Borgås träffplatsverksamhet har upplevt servicen. Problemställningarna behandlar hur de träffande föräldrarna upplevt servicen och vilka utvecklingsförslag de har gällande träffplatsverksamheten. Arbetet avgränsas till att endast fokusera på träffande föräldrar som varit klienter ett längre tag inom servicen. Denna avgränsning är gjord eftersom de träffande föräldrarna kan känna sig i underläge då enda möjligheten för dem att träffa sitt barn är via denna service. Arbetet kan användas som ett underlag för utveckling av träffplatsverksamhet eftersom det inte finns mycket tidigare forskning om klienters upplevelser om denna serviceform. Examensarbetet är en kvalitativ studie som innehåller centrala socialpedagogiska begrepp som delaktighet, empowerment och bemötande som är viktiga och i fokus i arbete med bland annat skilsmäsofamiljer. Dessa utgör en teoretisk referensram för arbetet. Som kvalitativ datainsamlingsmetod användes halvstrukturerad temaintervju och en innehållsanalys genom tematisering, kategorisering samt reducering av det insamlade materialet. Kategorierna fylldes därefter med ett urval av citat från intervjuerna. I resultatet lyftes det fram att träffande föräldrarna upplevt ojämlikhet samt de professionellas bemötande bristfälligt. Övervakarnas bemötande upplevdes bra även om övervakningen under träffarna skapat en känsla av ångest och tvingad tillvaro. Träffarna upplevdes överlag fungerande och det uppskattades att genom träffplatsverksamheten tilltryggas deras rätt att få träffa barnet enligt barnets bästa. Som största utvecklingsförslag lyftes fram utrymmen för träffplatsverksamheten som upplevdes trånga och likna mötesrum. Informanterna önskade att utrymmen kunde vara mer hemtrevliga, barnanpassade till olika åldrar samt att träffarna önskades även kunna ske utomhus. Genom att beakta resultatet kan man utveckla servicen så att den motsvarar mer träffande föräldrars önskemål som sedan kan öka trivsamtalen och utveckla servicen så att den mer utgår från enskilda familjers behov. Slutligen kan man konstatera att resultatet innehåller viktiga aspekter som kan fungera som underlag för olika kommuners träffplatsverksamheter. Förhoppningsvis är denna studie till stor nytta samt att vidare forskning görs.</p>	
Nyckelord:	Borgå stad, träffplatsverksamhet, skilsmäsofamilj, delaktighet, bemötande, empowerment
Sidantal:	65
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	18.3.2019

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social services
Identification number:	
Author:	Sofie Kankaanpää, Sofia Rönholm
Title:	Development of Porvoo City's meeting place service at divorce from meeting parents' point of view. A qualitative study
Supervisor (Arcada):	Åsa Rosengren
Commissioned by:	Porvoo City
<p>The society develops constantly and to divorce is a growing international trend that therewith increases concern for the well-being of children and families in the future. This concern increases the need of support for divorced families and it has also been proven that support in parenting is needed to avoid negative phenomena. This degree thesis is an ordering work from Porvoo city and therewith is the aim of this study to find out how the clients of Porvoo's meeting place has experienced the service. The questions the study answers are how the meeting parents has experienced the service and what their development suggestions are for the meeting place service. This study delimitates only to concentrate on meeting parents who has been clients in the service for a longer time. This delimitation is made because the meeting parents may feel disadvantaged when the only possibility for them to meet their child is through this service. This degree thesis may work as a basis for the development of meeting place service as there is not so much previous research about client's experiences about this kind of service. This degree thesis is a qualitative study that contains central social pedagogy terms as participation, empowerment and client meeting because these are for instance in focus in work with divorced families. These form a theoretical framework for this thesis degree. As a qualitative data collection method was used semi structured theme interviews and a content analysis trough thematizing, categorizing and reduction of the collected material. The categories were filled with a selection of quotes from the interviews. In the results, it was emphasized that the meeting parents experienced inequality as well as the professional's response inadequacy. The supervisors' client meeting was experienced well even though the feeling of being supervised during the meetings created a feeling of anxiety and forced existence. The meetings were generally perceived to work, and it was estimated that through the meeting place the meeting parents' rights to meet their child according to the child's best interests will be secured. As the largest development suggestion was the rooms of the meeting place because they experienced that the rooms to look like a meeting room and felt narrow. The informants wished that the rooms could be homelier, child-adapted to different ages and that the meetings could also be done outdoors. By taking the results into account one can develop the service so that it corresponds more to meeting parents' wishes, which can the increase the pleasantness and develop the service so that it can be more based on the needs of individuals families. Finally, it can be concluded that important aspects emerged in the results, which can serve as a basis for various cities' meeting place service. Hopefully this study is of great use and that further research is done.</p>	
Keywords:	Porvoo City, meeting place service, divorced family, participation, empowerment, client meeting
Number of pages:	65
Language:	Swedish
Date of acceptance:	18.3.2019

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaaliala
Tunnistenumero:	
Tekijä:	Sofie Kankaanpää, Sofia Rönnholm
Työn nimi:	Tapaavien vanhempien näkökulmia kehityksestä Porvoon kaupungin tapaamispaikkatoiminnasta avioeron yhteydessä. Kvalitatiivinen tutkimus
Työn ohjaaja (Arcada):	Åsa Rosengren
Toimeksiantaja:	Porvoon kaupunki
<p>Yhteiskunta kehittyy jatkuvasti ja avioero on kasvava kansanvälinen suuntaus, joka kasvattaa huolta lapsien ja perheiden hyvinvoinnista tulevaisuudessa. Tämä huoli lisää avioero perheiden tuen tarvetta ja on todistettu, että tukea vanhemmuuteen tarvitaan, jotta negatiivisilta ilmiöiltä voidaan välttyä. Tämä opinnäytetyö on tilaustyö Porvoon kaupungilta ja siten työn tarkoitus on saada selville, miten Porvoon tapaamispaikan asiakkaat ovat kokeneet palvelun. Tämä työ vastaa seuraaviin kysymyksiin, jotka ovat miten tapaavat vanhemmat ovat kokeneet palelun ja mitkä heidän kehitysehdotukset ovat tapaamispaikkatoiminnan suhteen. Työ on rajattu keskittymään ainoastaan tapaaviin vanhempiin, jotka ovat olleet pidemmän aikaa asiakkaita tapaamispaikkatoiminnassa. Tämä rajaus tehtiin koska tapaavat vanhemmat voivat tuntea itsensä olevan alakynnessä koska heidän ainoa tapa tavata lastaan on tämän toiminnan kautta. Opinnäytetyötä voidaan käyttää alustana tapaamispaikkatoiminnan kehitykselle koska aiempia tutkimuksia asiakkaiden kokemuksia tämänlaisesta palvelumuodosta ei juuri ole. Opinnäytetyö on kvalitatiivinen tutkimus, joka sisältää keskeisiä sosiaalipedagogisia käsitteitä kuten osallisuus, voimaantumisen sekä kohtaaminen, jotka ovat ytimessä muun muassa työskentelyssä avioero perheiden kanssa. Nämä muodostavat teoreettisen viitekehyksen työlle. Kvalitatiivisena tiedonkeruumenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua teema haastatteluita ja sisällönanalyysi, jonka kautta tematisoitiin, kategorisoitiin sekä kerätystä materiaalista karsiminen. Kategoriat täytettiin valikoiduilla sitaateilla. Tutkimuksen tuloksissa nostettiin esille tapaavien vanhempien kokemuksia epätasa-arvosta sekä ammattilaisten puutteellisesta kohtaamisesta. Valvojien kohtaaminen koettiin hyvänä, vaikka valvotuksi tuleminen tapaamisen aikana loi ahdistuneen ja pakotetuksi olemisen tunteen. Tapaamiset koettiin kauttaaltaan toimivan hyvin ja arvostettiin, että palvelun kautta turvatiin tapaavan vanhemman oikeus tavata lastaan lapsen edun mukaisesti. Isoimpana kehitysehdotuksena nähtiin tapaamispaikan tilat tapaamisille koska tilat koettiin muistuttavan kokoushuonetta ja tuntuivat ahtailta. Toivottiin, että tilat voisivat olla kotoisempia, lapsiystävällisempiä eri ikäisille lapsille ja, että tapaamiset voisivat myös olla ulkona. Ottaen huomioon tutkimuksen tulokset voidaan palvelua kehittää niin, että se vastaa enemmän tapaavien vanhempien toivomuksia ja sen kautta lisätä viihtyisyyttä sekä kehittää palvelua siten, että se vastaa enemmän yksittäisten perheiden tarpeita. Lopuksi voidaan todeta, että tuloksista nousi esille tärkeitä näkökulmia, jotka voivat toimia kehityksen alustana eri kuntien tapaamispaikkatoiminnalle. Toivottavasti tästä tutkimuksesta on iso hyöty ja, että lisätutkimuksia tehdään.</p>	
Avainsanat:	Porvoon kaupunki, tapaamispaikkatoiminta, avioero-perhe, osallisuus, voimaantuminen, kohtaaminen
Sivumäärä:	65
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	18.3.2019

INNEHÅLL

1	INLEDNING	7
2	BAKGRUND	8
2.1	Definition av familj	9
2.2	Skilsmässa i Finland.....	10
2.3	Träffplatsverksamhet för skilsmässofamiljer	11
2.4	Borgå stads träffplatsverksamhet.....	13
3	TIDIGARE FORSKNING	15
3.1	Hur en skilsmässa kan påverka en familj.....	15
3.2	Stödprogram för skilsmässofamiljer	16
3.3	Behovet av stöd och effekter av tidigare stödprogram för skilsmässofamiljer	17
4	SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	18
4.1	Avgränsning.....	18
5	TEORETISKA REFERENSRAMEN	19
5.1	Delaktighet.....	19
5.2	Empowerment	21
5.3	Bemötande	23
6	METODIK OCH ARBETSPROCESS	24
6.1	Kvalitativ studie och datainsamlingsmetod	24
6.2	Halvstrukturerad temaintervju	26
6.3	Val av informanter och genomförandet av intervjuerna	27
6.4	Innehållsanalys.....	29
6.5	Etiska överväganden	29
7	RESULTAT	30
7.1	Träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag av Borgås träffplatsverksamhet	30
7.1.1	<i>Träffande föräldrarnas upplevelser av övervakade och stödda träffar.....</i>	<i>31</i>
7.1.2	<i>Träffande föräldrarnas upplevelser av professionellas bemötande</i>	<i>33</i>
7.1.3	<i>Upplevelser av maktfördelning mellan de träffande och närstående föräldrarna</i>	<i>34</i>
7.1.4	<i>Träffande föräldrarnas förslag på utvecklingen av servicen & utrymmen</i>	<i>35</i>
7.2	Sammanfattning av resultat.....	36
8	ANALYS	37

8.1	Analys av intervjuerna med de träffande föräldrarna	37
9	DISKUSSION	40
9.1	Resultatdiskussion.....	41
9.2	Metoddiskussion.....	43
KÄLLOR.....		46
OPUBLICERADE KÄLLOR		49
BILAGA 1 FORSKNINGSLÖV		50
BILAGA 2 INFORMATIONSBREV TILL KLIENTERNA.....		51
BILAGA 3 TIEDOTE ASIAKKAILLE		52
BILAGA 4 BREEFING TO THE CLIENTS.....		53
BILAGA 5 FORMULÄR FÖR INFORMERAT SAMTYCKE		54
BILAGA 6 LOMAKE SUOSTUMUKSELLE		55
BILAGA 7 PROTOCOL FOR INFORMED CONSENT		56
BILAGA 8 INTERVJUGUIDE		57
BILAGA 9 HAASTATTELUOPAS.....		59
BILAGA 10 INTERVIEW GUIDE		61

Figurer

Figur 1. Orsaker till ordnande av träffarna.....	15
Figur 2. Träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag av Borgås träffplats- verksamhet	33

1 INLEDNING

Vårt examensarbete är ett beställningsarbete av Borgå stad. Vi har valt att skriva vårt examensarbete om Borgå stads träffplatsverksamhet för familjer som går eller gått igenom en skilsmässa. Vi valde detta utvecklingsområde eftersom samhället utvecklas hela tiden och behovet av stöd för familjer med skilsmässa ökar. Enligt Clark (2013) är det en växande internationell trend att skilja sig som därmed kan öka oro för barns välbefinnande och anpassning i framtiden. Skilsmässa kan öka riskerna för fysiskt, psykiskt och psykosocialt välbefinnande under barndomen samt senare och under ungdomens övergång till vuxenålder. Det har bevisats att stöd i föräldraskapet behövs för att undvika negativa företeelser.

Moula (2009 s. 173–174) håller med om att det är väldigt viktigt att stödja föräldrarna vid föräldraskapet i det ständigt föränderliga samhället som hämtar nya krav på uppfostran av barn. Ett mycket viktigt stöd till föräldrarna är utbildning av familjeliv och bredare kunskap om uppfostran som kan bidra till förbättring av livskvaliteten. Relationer inom familjen handlar om kärlek och problemlösning som vardagen är fylld av. I vissa fall blir problemen ohanterbara som kan leda till skilsmässa och svåra konflikter i familjen. Man kan minska antalet oönskade skilsmässor genom att samhället erbjuder service och stöd för familjer i förebyggande syfte.

Med träffande föräldern menar vi de föräldrar som inte har vårdnad om sitt barn på grund av olika orsaker och därmed använder de sig av träffplatsverksamhet för att få träffa sitt barn som inte annars är möjligt. Med närstående föräldern menar vi de föräldrar som har vårdnad om sitt barn. Närstående föräldern hämtar barnet till träffplatsverksamheten och därefter avlägsnar sig från platsen. Den träffande och närstående föräldern träffar inte varandra på träffplatsverksamheten och verksamhetens regler säkerställer detta. Barn har rätt till att få träffa båda föräldrarna. De träffande föräldrarna kan känna sig att de är i underläge på grund av att ända möjligheten för dem att träffa sitt barn är via att använda denna service. De träffande föräldrarna känner sig möjligen befinna i underläge och vi vill därför att deras upplevelser och utvecklingsförslag gällande servicen blir hörda för att

kunna erbjuda den bästa möjliga servicen som kan bättre utgå från de enskilda individers behov.

Borgås träffplatsverksamhet ordnas av Östra Nylands familjerättsliga enhet och är avgiftsfri för klienterna. Socialarbetaren eller träffplatsens koordinator beviljar servicen. Man blir klient inom servicen genom umgängesavtal som är fastställda av barnatillsyningsmannen eller på domstolens beslut. Träffarna ordnas eftersom det möjliggör så att barnet och träffande föräldern kan träffas då det av någon orsak inte är möjligt på annat sätt. (Östra Nylands familjerättsliga enhet) Orsaker för träffar kan vara allt från att barnets säkerhet annars riskeras till att kontakten mellan barnet och föräldern varit minimal eller icke existerande. Servicen ordnas i en anpassad miljö så att den träffande föräldern får träffa sitt barn som inte annars är möjligt samt att barnet får träffa föräldern enligt barnets bästa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)

Vi hoppas att vårt arbete och resultat kan användas både i Borgå och i andra kommuner för att kunna utveckla träffplatsverksamheten för familjer med skilsmässa. Med hjälp av våra resultat kan servicen utvecklas till att starkare utgå från de enskilda familjernas behov. Vår forskning fokuserar på de träffande föräldrarna inom träffplatsverksamheten. Vår studie är viktig för att kunna evaluera ifall servicen motsvarar klienternas behov. I vårt arbete behandlar vi centrala socialpedagogiska begrepp och tidigare forskningar om hur en skilsmässa kan påverka en familj, olika stödprogram för skilsmäsofamiljer samt behov och effekter av tidigare stödprogram för skilsmäsofamiljer. Kunskapen kan tillämpas i utvecklingen av stöd för familjer som går igenom en skilsmässa och i framtiden användas till förebyggande syften.

2 BAKGRUND

I detta kapitel tar vi upp definitionen av en familj, hur en skilsmässa går till i Finland, träffplatsverksamhet för skilsmäsofamiljer samt Borgå stads träffplatsverksamhet.

2.1 Definition av familj

Statistikcentralen definierar att en familj utgörs av sammanboende gifta, samboende par eller sammanboende personer som registrerat sitt förhållande och av deras barn, av en förälder och hans barn, av gifta och samboende par utan barn samt personer som registrerat sitt förhållande utan barn. Till en barnfamilj räknas familjer med minst ett barn som är under 18 år. (Statistikcentralen)

Medan Rantala (2002 s. 13–14) menar att det är nästan omöjligt att definiera vad en familj är. En entydig definition av familj som alla parter accepterat finns inte. Flera studier visar att med familj kan man mena olika saker i olika sammanhang. Definitionen av en familj påverkas också av forskarnas egna åsikter, profession och synvinklar. Definitionen av familjen har förändrats under åren. Då man definierar en familj ställer man oftast fem viktiga frågor. Första frågan handlar om hushållet och arbetsfördelningen där. Andra frågan handlar om att vem som bor under samma tak medan tredje frågan handlar om relationer som härrör från arv och parrelationer. Fjärde frågan ser på olika relationer som kön, kärlek och makt medan den femte frågan ser på generationsrelationer, uppväxt och omsorg. Social- och hälsovården har länge erbjudit service åt familjer utan noggrannare definitioner av den. Ökat antal av samlevnad och ombildade familjer har fått de myndiga att se noggrannare på definitionen av en familj för att undvika ojämlikhet i sociala förmåner.

Kiuru (2010 s. 11–12) berättar att familjestrukturerna har ändrats under de senaste tio åren i Finland samt i delar av Europa och i andra industriella länder. Med det menar man huvudsakligen att den traditionella uppfattningen om kärnfamilj har ändrats. Kärnfamilj har förklarats som en familj där det finns en mor och far i äktenskap samt deras barn. Under början av 1900-talet i Finland har man sett kärnfamiljen som ett ideal och en livsstil man vill uppnå. Till det här idealet hör även tankar om egna moderns omsorg, biologiska föräldraskap, kopplingen mellan kvinnan och hemmet samt mannen som försörjare. Efter 1970-talet började skilsmässor öka samt antalet ombildade familjer och familjer med ensamförsörjare.

Familjens uppgifter har dock bevarats liknande under åren. Man kombinerar fortfarande starkt uppfattningen om hemmet, barnens uppfostring och utveckling. Till familjens uppgifter hör att ta hand om familjemedlemmarnas fysiska välmående som är bland annat mat, boende, klädsel och renhet. Till familjens uppgifter hör även en biologisk uppgift som är att säkra mänsklighetens kontinuitet. Familjen tar hand om socialisationen genom att uppfostra, skola och överföra traditioner, vanor och värderingar från generation till generation. Som emotionell uppgift skall familjen ta hand om barnens utveckling, stöda och trösta samt ge kärlek och närhet till familjemedlemmarna. För en finländare betyder familjen speciellt närhet, ansvar av andra människor, samhörighet och mentalt stöd. Familjen är en livskälla. (Kiuru 2010 s. 11–12)

2.2 Skilsmässa i Finland

Skilsmässa kan sökas av den ena eller av båda makarna tillsammans även om den andra motsätter sig. Skilsmässa ska ansökas i tingsrätten genom en skriftlig ansökan som lämnas in i den egna eller makans/makens hemkommun. Domstolen undersöker inte relationen mellan makarna eller orsaker till skilsmässa. Ansökan om skilsmässa görs i två steg, först lämnar man in ansökan och efter betänketid fullföljer man sin ansökan med en ny. Om man inte gör det förfaller ärendet. Betänketiden, som tar sex månader, börjar direkt efter att den gemensamma ansökan kommit in till tingsrätten, om en av makarna ansöker ensam om skilsmässa börjar betänketiden från den dag då ansökan delges den andra makan/maken. Tingsrätten dömer makarna till skilsmässa efter att betänketiden gått ut även den andra makan/maken skulle motsätta sig. Ingen betänketid behövs om makarna bott på skilda adresser de senaste två åren innan man ansöker om skilsmässa och då kan domstolen döma dem till skilsmässa direkt. (Väestöliitto 2018)

I samband med skilsmässa kan det uppstå andra frågor som tingsrätten kan fatta beslut om vid makarnas begäran. Frågor som oftast uppstår handlar om samlevnadens upphörande, dvs. vem som får bo kvar i det gemensamma hemmet, vårdnaden om barn och hens boende samt umgängesrätt. (Justitieministeriet & rättsväsendets ämbetsverk 2017)

Enligt 1 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt av den 8 februari 2019 (2019/190) ska vårdnaden trygga en balanserad välfärd och utveckling som går enligt

barnets bästa. Vårnaden ska sträva till att trygga nära och positiva människorelationer framför allt mellan barnet och föräldrarna. Man ska försöka erbjuda en stimulerande och trygg uppväxtmiljö samt skydda barnet mot all form av våld, utnyttjning och försumlig behandling. Enligt 2 § ska umgängesrätten trygga barnets rätt att hålla en positiv förhållande till den föräldern barnet inte bor hos. Barnet ska ha rätt att få vistas hos eller träffa denna föräldern på något annat ställe eller hålla kontakt på något annat sätt.

Enligt 2 § i barnskyddslagen den 13 april 2007 (2007/417) har barnets föräldrar och andra föräldrar huvudansvaret för barnets välfärd och de skall trygga välfärden och en harmonisk utveckling för barnet. Myndigheterna inom barn- och familjearbetet ska stödja föräldrar och vårdnadshavare i uppfostringen samt erbjuda tillräcklig stöd och hjälp i god tid. Det ska ordnas behövliga tjänster och stödåtgärder vid behov.

Andra frågor som kan uppstå är underhåll för makan/maken eller barn och utseende av en skiftesman för förrättning av avvittringen vid behov. Makarna kan komma sinsemellan överens om frågor som gäller barn eller vid behov genom ett avtal hos barnatillsynsmanen som socialmyndigheterna fastställer. Efter det är avtalet lika giltigt som ett domstolsbeslut. Man kan få hjälp med andra rättsliga frågor från jurister, privata advokater och statliga rättshjälpsbyråer. (Justitieministeriet & rättsväsendets ämbetsverk 2017)

Oftast delas egendomen jämnt mellan makarna men ett äktenskapsförord påverkar egendomsfördelningen. Äktenskapsförord kan göras före man gifter sig. Om makarna inte kan komma överens om uppdelningen av egendom kan endera kräva egendomsfördelning. Egendomsfördelningen kan göras direkt efter att man lämnat in skilsmäsoansökan utan att behöva vänta tills betänketiden gått. Ett äktenskapsförord görs skriftligt med två ojäviga vittnande. Vanligast är att äktenskapsförordet fastställer att makan och maken inte har rätt till den andras egendom, men den kan upprättas före eller under äktenskapet med bådadas samtycke. (Helsingfors stad 2014)

2.3 Träffplatsverksamhet för skilsmässofamiljer

Träffplatsverksamhet för skilsmässofamiljer innehåller övervakade träffar, stödda träffar och övervakade byten. Med att övervaka barnets och den andra föräldrarnas träffar ser man

till att umgängesrätten förverkligas enligt barnets bästa. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos) Enligt 1 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt av den 8 februari 2019 (2019/190) ska barnets bästa tas i hänsyn via att skapa en trygg miljö, möjlighet till positiva relationer mellan barnet och föräldrarna, skydda mot all form av våld, utnyttjande samt försumlig behandling.

Övervakning av träffar grundar sig på socialnämndens bekräftade avtal eller på domstolens beslut. Vid övervakade träffar är övervakaren närvarande, vid stödda träffar är övervakaren tillgänglig och vid övervakade byten ser övervakaren till att barnet förflyttas från den ena föräldern till den andra enligt avtal eller beslut. Övervakade träffar skall övervägas då hot eller annat speciellt bekymmer uppstår mellan barnet och föräldern när de träffas. Situationen kan vara oroväckande om inte den träffande föräldern kan ta hand om barnet eller behandla barnet enligt barnets bästa. En anledning till övervakade träffar kan vara att barnets psykiska säkerhet riskeras. Ett barn kan vara exempelvis rädd och traumatiserad när hen har fått se våld mellan föräldrarna. Den träffande föräldern kan ha problem med rusmedel, droger, medicin, mentala problem, våldsamt beteende eller barnet ha blivit sexuellt utnyttjad. Övervakade träffar kan även ordnas om man är rädd att barnet förs från landet utan lov. Det finns även situationer för träffar där det inte finns egentliga bekymmer eller hot för barnet, utan det kan handla om att barnet inte har träffat sin förälder tidigare eller att kontakten har varit minimal. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)

Övervakade träffar kan ordnas bland annat i kommunens, föreningens eller organisationens utrymmen. Utrymmen för träffarna skall vara trivsamt och tryggt för barnet. Barnet och föräldern skall ha möjlighet till gemensam samvaro, men så att övervakaren kan följa med situationen och vid behov ingripa. Vid träffplatsverksamhetens utrymmen skall det finnas bland annat leksaker och spel som motsvarar barnets utvecklingsnivå. Att göra saker tillsammans är viktigt när barnet och föräldern bygger på en relation. Det är önskvärt att föräldern har möjlighet att äta eller göra mat vid träffplatsverksamhetens utrymmen. Träffplatsverksamhetens utrymmen skall även vara så hemligt som möjligt. Träffarna räcker oftast fyra timmar. Viktigaste är att värdera vilken tid för träffen är ändamålsenlig för barnet. Mål är att barnet och föräldern hinner spendera tid tillsammans, lära känna varandra samt bygga upp en relation. Det är relevant att man planerar träffarna barn-och familjespecifikt och tar i beaktande särskilda behov. Med små barn kan man

börja stegvis träffarna. Först en timme, på andra gången två, på tredje gången tre timmar och så vidare. Man skall även ta i beaktande att vissa föräldrar inte nödvändigtvis orkar eller kan vara på en träff en lång tid. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)

Övervakade byten går ut på att de finns en övervakare närvarande när barnet förflyttas från den ena föräldern till den andra. Anledningar varför det ordnas övervakade byten är för att föräldrarnas relation till varandra kan vara inflammerad på grund av att de grälar eller hotar varandra och därför är det inte möjligt för dem att träffas. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)

Övervakaren skall ha en lämplig yrkesexamen eller annan utbildning som passar arbetet. Övervakaren håller reda på att träffen är enligt barnets bästa och att barnet känner sig bekvämt och tryggt. Övervakaren har en aktiv roll, de hjälper barnet och föräldern för att börja bygga på en relation, lär praktiska saker och omsorg om barnet. I början är handledningen intensivare och småningom blir rollen mindre när situationen stabiliseras och det uppnås en rutin. Som övervakare skall man alltid se föräldrarna som neutrala och kan inte ta ställning till varför träffarna ordnas eller andra saker som har och göra med bakgrunden till träffarna. Övervakaren kan bestämma att inte påbörja träffen eller avbryta den ifall situationen är emot barnets bästa. Övervakaren skall då ge en skriftlig förklaring åt barntillsyningsmannen. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)

Vårt examensarbete handlar om Östra Nylands familjerättsliga enhet som betjänar invånarna i Borgå, Lovisa och Askola. Uppdragsgivaren för vårt examensarbete är Borgå stad som erbjuder träffplatsverksamhet för familjer med en skilsmässa. Servicen beviljas av träffplatsens koordinator eller av en socialarbetare. (Östra Nylands familjerättsliga enhet)

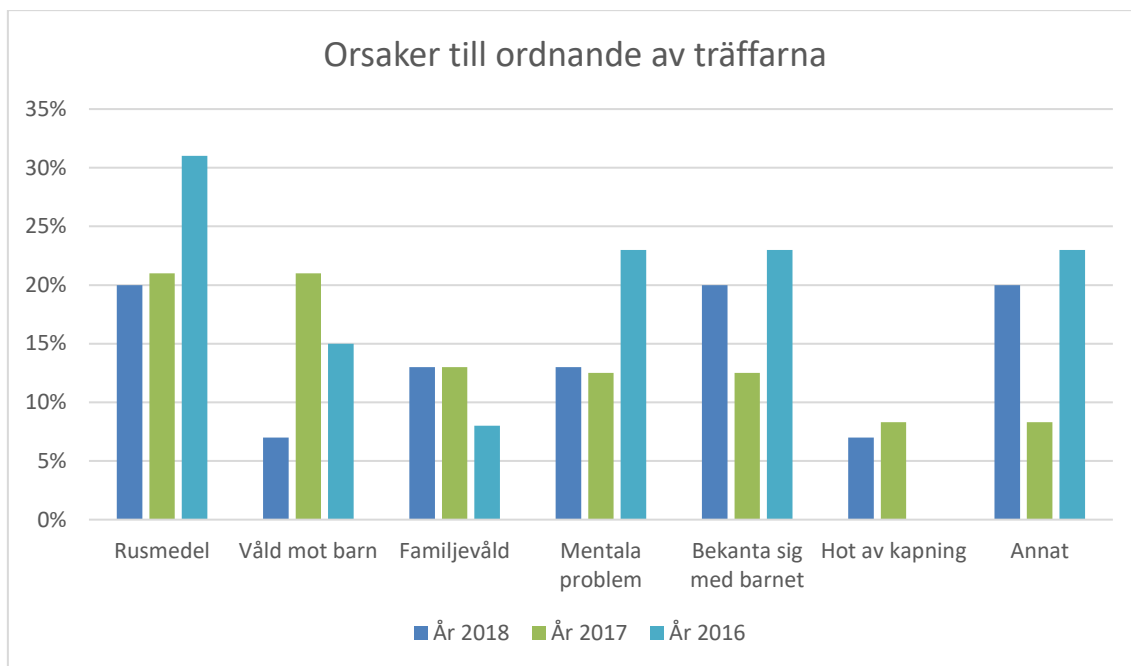
2.4 Borgå stads träffplatsverksamhet

Borgå stads verksamhet började 2015 och 2017 grundades Östra-Nylands familjerättsliga enhet och därmed erbjöds servicen för de bosatta i kommunerna Borgå, Lovisa, Lapträsk och Askola. Träffarna pågår oftast 2h och man bokar träffarna 3–6 månader i taget, max en gång i veckan. Efter varje träff görs en rapport om träffen som både den närstående och träffande föräldern får. Den träffande föräldern ska anlända 15 minuter före träffen

och stanna kvar 15 minuter efter träffen. Träffplatsverksamheten har strikta regler som ska följas. Träffplatsverksamheten ser till att föräldrarna inte träffar varandra genom att den träffande föräldern väntar i ett rum med stängd dörr tills den närstående föräldern lämnat barnet och gått ut. För att säkerställa att föräldrarna inte träffas använder de två olika dörrar. Vid behov kallas en väktare som närvarar under hela träffen vid räckhåll. En tolk kan även ordnas ifall träffande föräldern och barnet använder sig av ett språk som övervakaren inte kan eftersom övervakaren måste kunna följa med hela situationen och kunna ingripa vid behov. För att öka trivseln före träffen bjuder man på kaffe/te för den träffande föräldern. Den träffande föräldern kan med övervakaren gå och hämta leksaker eller spel i förväg som föräldern och barnet sedan kan leka med under träffen. Nästan varje träff byter man övervakaren så att barnet inte anknyter sig till hen utan man strävar till att barnet anknyter sig till den träffande föräldern. (Östra Nylands familjerättsliga enhet 2018)

Träffplatsverksamhet ordnas allt oftare på grund av domstolens beslut än på grund av föräldrarnas frivilliga avtal. År 2016 ordnades träffplatsverksamhet 8% av domstolens beslut och 92% av avtal. År 2017 var 48% domstolens beslut och 48% beslut med avtal. År 2018 var 72,5% domstolens beslut och 37,5% beslut med avtal. Domstolens beslut ökades på grund av domstolens kännedom av serviceformen. Övervakade och stödda träffar har år 2018 ordnats 97 stycken. Övervakade byten har ordnats få tal gånger. En del av träffarna har inte genomförts oftast på grund av klienternas avbokning. I tre av familjerna genomfördes inte träffarna eller byten fastän domstolens beslut fanns. Vid två fall har man varit tvungen att avbryta träffen på grund av att genomförandet inte har lyckats och/eller det inte varit enligt barnets bästa. År 2018 genomfördes 68% av övervakade träffarna, 57% av stödda träffarna och 33% av övervakade byten. Avbokade eller ogenomförda träffar är väldigt många, sammanlagt 54 stycken och övervakade byten sex stycken. År 2018 har 15 familjer haft klientskap inom verksamheten varav sammanlagt 20 barn. Barnens ålder har varierat från 0–11 års ålder men största delen av barnen har varit under skolåldern. (Östra Nylands familjerättsliga enhet 2018)

Orsakerna för att ordna träffar vid träffplatsverksamheten har år 2018 delats jämnt och i flesta fall har det förekommit flera orsaker. (Östra Nylands familjerättsliga enhet 2018)

Figur 1. Orsaker till ordnande av träffarna (Östra Nylands familjerättsliga enhet 2018)

3 TIDIGARE FORSKNING

I detta kapitel lyfter vi fram tidigare forskning om skilsmässans påverkan i familjer, behov av stöd och effekterna av tidigare stödprogram för skilsmässofamiljer och Borgå stads träffplatsverksamhet. Vi ville belysa detta för att få en bättre bas och uppfattning om i vilken livssituation de träffande föräldrarna var i och hur den kunde påverka deras upplevelser om träffplatsverksamhet som en service.

3.1 Hur en skilsmässa kan påverka en familj

År 2017 gifte sig 26 542 par i Finland samt 13 485 par skilde sig under samma år vilket betyder att lite över hälften av dem som gifte sig skildes åt. (Statistikcentralen 2018 s. 8)

Skilsmässa är en process och ingen enstaka händelse och familjerna anpassar sig i den nya situationen stegvis. Kontinuerliga konflikter mellan föräldrarna kan leda till stress och mentala hälsan påverkas redan långt före den verkliga skilsmässan. Barn och unga kan uppleva olika känslor som bland annat sorg, förvirring, rädsla för övergivande, ilska och skuld. Överväldigande majoriteten av barn och unga upplever dock inte allvarliga

följder av skilsmässa. Negativa effekter kan uppkomma vid vuxenåldern som misslyckade studier, potentiell ökning av fattigdom, riskabelt sexuellt beteende, oplanerade graviditeter och tidiga äktenskap samt skilsmässa. Dessa negativa effekter kan uppkomma på grund av att barnen inte talar om sina känslor gällande skilsmässan med föräldrarna och därmed håller dem inombords som kan leda till att känslorna komma fram senare i livet. Ifall barnet upplever sig ersatt kan det också öka risken för att problem uppkommer. Vid ungdomen bygger man upp sin identitet och har ett behov av att bli accepterad och höra till en gemenskap. Föräldrarna är viktiga och har en stark inverkan på bland annat välmående, val av studier, fritidsaktiviteter och moraliska värderingar. Ungdomar behöver därför för både föräldrarna och föräldrarna behöver därmed ha en god kommunikation, kunna sätta gränser samt främja en hälsosam tonårsutveckling. (Clark 2013)

Föräldrarna kan uppleva också negativa effekter av separation och skilsmässa. Mödrar kan känna sig stressade och förolämpade samt mer sannolikt kan användningen av alkohol och letandet av service för psykisk ohälsa öka jämfört med skilda fäder. Mödrarnas problem kan bestå av långvariga perioder efter skilsmässan. Fäder kan känna sig alienerade, kan mindre verka acceptera sina barn och kan bli deprimerade, ängsliga och börja använda missbrukande ämnen. (Cohen & Weitzman 2016)

Halligan et al. (2014) lyfter upp genom en enkätstudie att skilsmässan även har positiva effekter. Positiva effekter kan bland annat vara att föräldrarna känner sig lyckligare, närmare relationer med mamman, pappan eller syskonen uppkommer samt mindre konflikter uppstår.

3.2 Stödprogram för skilsmässofamiljer

En form av service är stödprogram för skilsmässofamiljer. Stödprogrammen har flera mål, som bland annat att hjälpa föräldrar hantera utmaningar vid skilsmässa, förbättra relationen mellan föräldrar och barn, förbättra hela den skilda familjens anpassning i den nya situationen samt minska konflikterna mellan föräldrarna. Det har visats att stödprogrammen måste pågå tillräckligt länge för att uppnå positiva effekter och resultat. Positiva effekter kan exempelvis vara förbättring av föräldra-barn relationer, föräldraskap samt

barnens anpassning. Ifall programmet pågår för kort tid uppnås inte dessa på ett önskvärt sätt. (Keating et al. 2015)

En form av stödprogram för familjer kan vara projektet ”Pussel” av Barnavårdsföreningens (2018) lättillgängliga service som erbjuds för familjer i olika livssituationer. Grunden för deras arbete är att barnen ska ha det bra också efter en skilsmässa då föräldrarna kan ta ansvar om att bearbeta separationen eller utmaningar i nyfamiljen. De ordnar stödgrupper för barn vars föräldrar separerat sig genom beställningar till kommuner, familjerådgivning, skolor eller daghem. Barnavårdsföreningen (2017 s. 22) ordnar också andra stödformer för separerade familjer och nyfamiljer som är stödsamtal, nätgrupper, stödgrupper, lägerverksamhet och nyfamiljsdagar.

Barnavårdsföreningen (2017 s. 20–21) ordnar också individuellt stöd för bekymrade föräldrar gällande samspelet inom familjen, utmanade livssituationer eller små vardagliga bekymmer. Olika slag av stödformer är rådgivning per telefon, kartläggande samtal gällande familjens behov och situation, familjehandledning, familjeterapi, stödgruppsverksamhet, neuropsykiatrisk coaching och familjearbete. Kärnan i deras förebyggande familjearbete är stödgrupper och de ordnas för både barn och vuxna. Deltagarna i stödgrupper får möjlighet att dela med sina tankar och känslor med andra i liknande livssituation.

Efter 2017 har familjer som haft behov av samtal fortsatt öka. År 2017 fördes sammanlagt 197 samtal med skilsmässa som tema och 55 samtal med nyfamilj som tema. År 2017 ordnades det 11 stödgrupper för frånskilda föräldrar och barn vars föräldrar separerat sig, två grupper för vuxna och nio grupper för barn. Det har också under år 2017 utvecklats en stödgrupp över nätet vars mål var bland annat att hur man kan stöda barnet vid en skilsmässa. Med hjälp av stödet via nätet har man kunnat nå till separerade och nyfamiljer i hela Svenskfinland. (Barnavårdsföreningen 2017 s. 23)

3.3 Behovet av stöd och effekter av tidigare stödprogram för skilsmässofamiljer

Föräldraskap kan vara stressigt och utmanande för alla. För den ensamstående föräldern kan de begränsade sociala och finansiella resurserna kännas utmanande som kan leda till

ökad känsla av stress. Det har visats att det är mer sannolikt att föräldrar deltar i tjänster som bland annat familjecenter om de känner till någon som redan är involverad i tjänsten. Det är viktigt att få information om socialt stöd eftersom det spelar en betydelsefull roll åt föräldrar som söker hjälp för personliga eller känslomässiga frågor. Studier föreslår ofta att det mest effektiva sättet för tjänster att bli tillgängliga för isolerade föräldrar är genom att professionella arbetar tillsammans med informella nätverk och med mångprofessionella team. (McArthur & Winkworth 2017)

Cohen & Weitzman (2016) lyfter fram att barnet borde stå mer i fokus under en skilsmässa. Det har också visats att skilsmässan kan vara ett tecken på att det finns problem vid föräldraskapet och det kan finnas behov med att förbättra föräldrarnas kunskap om effekterna på barnens reaktioner av föräldrarnas konflikter.

Forskning om stödprogram för familjer har bevisat betydliga positiva effekter på barnens beteende och föräldrars tillfredställelse samt reduktion av stress (Carr et al. 2017). Tidigare studier bevisar att det finns ett ständigt behov av stöd för föräldraskap och därför är det viktigt att utveckla service som träffplatsverksamhet.

4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Syftet med vårt examensarbete är att få reda på hur de träffande föräldrarna vid Borgås träffplatsverksamhet har upplevt servicen. Resultaten från undersökningen kan fungera som ett underlag för utvecklingen av träffplatsverksamheten.

Frågeställningar:

1. Hur har den träffande föräldern upplevt servicen inom träffplatsverksamheten?
2. Vilka utvecklingsförslag gällande träffplatsverksamheten har den träffande föräldern?

4.1 Avgränsning

I vårt arbete tänker vi fokusera oss på de träffande föräldrarna inom träffplatsverksamheten i Borgå. För att avgränsa arbetet fokuserar vi oss på de träffande föräldrarna som

varit ett längre tag som klienter inom träffplatsverksamheten för att kunna evaluera servicen mer tillförlitligt. Vi har valt att inte intervjua barnen eftersom det är för tidskrävande och på grund av rättsliga skäl skulle det bli en längre process. Vi har valt att avgränsa vårt arbete så att vi fokuserar och intervjuar de träffande föräldrarna för att de kan känna sig i underläge eftersom de inte kan träffa sitt barn på andra sätt än via servicen. Den närståendes och den träffande förälderns egna åsikter och berättelser om livssituationen kan avvika mycket från varandras och därmed valde vi att fokusera på den träffande föräldern för att få en fördjupning i deras egna verkliga upplevelser och utvecklingsförslag.

5 TEORETISKA REFERENSRAMEN

Vår referensram bygger på centrala begrepp inom socialpedagogiken som delaktighet, empowerment och bemötande. Dessa begrepp är mycket viktiga och är i fokus i arbetet med familjer.

5.1 Delaktighet

Enligt Bülow et al. (2012 s. 31–34) betyder delaktighet aktiv medverkan. För att delaktighet ska skapas krävs det att två parter möts och kommunicerar med varandra på något sätt. Delaktighet handlar om att se den andra som en jämlik person och att visa respekt för personens integritet samt självbestämmande. Det finns två olika förutsättningar för delaktighet, interna och externa. Interna förutsättningar är bundna till individer och handlar om klientens egna vilja, resurser och förväntningar. Externa förutsättningar handlar om omständigheter som klienten sällan kan påverka, som bland annat tillgänglighet och själva situationen. Den professionella har större ansvar om de externa än de interna förutsättningarna.

Gustavsson (2004 s. 79) menar att begreppet delaktighet bör definieras noggrant eftersom man kan se på det snävt eller brett. Snävt synsätt ser på delaktigheten bara genom en form medan ett brett synsätt ser både subjektiva och objektiva dimensioner. Det betyder att individen och omgivningen ligger i interaktion.

Delaktigheten uppfattas av människor på olika sätt. Faktorer som påverkar kan vara ålder, personlighet och sammanhang där delaktigheten upplevs eller inte upplevs. Många upplever att sociala sammanhang, engagemang, miljö och aktivitet bidrar till delaktighet. Känslan av delaktighet kan delas i tre dimensioner som samverkar varandra. Första dimensionen beskriver om att genom aktivt samspel med omgivningen kan man uppleva delaktighet medan den andra dimensionen beskriver hur aktivt agerande i en livssituation påverkar delaktigheten. Tredje dimensionen beskriver hur tillgängligheten till aktiviteter och samspel med miljön påverkar upplevelsen av delaktighet. (Gustavsson 2004 s. 139)

Gustavsson (2004 s. 140–141) skriver att en persons autonomi påverkar motivationen att agera i nya situationer och är därför relaterad till ens delaktighet. Delaktighet innehåller fyra komponenter som är känslan av motivation till engagemang, agerande, upplevda sammanhangens villkor och miljöns förutsättningar. Slutligen påverkar även känslor, upplevelser och engagemang delaktighetens upplevelse. Det betyder att klienters egna engagemang under träffplatsverksamheten och träffarna har en stor betydelse för deras upplevelse av delaktighet. Egna engagemanget under träffplatsverksamheten och träffen påverkas av aktivitetsnivån, sysselsättning, belysa egna tankar och önskemål samt spelet med barnet och professionella.

Begreppet delaktighet används ofta på en generell nivå och det är svårt att uttrycka dess konkreta innehåll. Delaktighet i samhället, service som samhället erbjuder eller delaktigheten i ens egna familj kan se mycket olika ut. Vissa kan känna sig delaktiga på sin arbetsplats medan de inte känner sig delaktiga i familjen. (Gustavsson 2004 s. 157–158)

Bülow et al. (2012 s. 33) menar att skapandet av delaktighet kan vara en lång process som tar tid. Professionella måste också bidra till att klienterna når en upplevelse av delaktighet genom att ge den råd och hjälp hen behöver. Att skapa delaktighet sker inte på ett visst sätt utan man skall anpassa metoder efter sammanhang och efter de enskilda familjerna. Den professionella bär ett huvudansvar över den verbala och ickeverbala kommunikationen samt om förmedlingen av kunskap.

Klienterna, både den träffande föräldern och barnet, kanske upplever delaktighet i andra sammanhang utom i relationen till varandra. Madsen (2006 s. 136–137) menar att man

lätt kan känna sig marginaliserad då de nära relationerna i en familj avslutas och därmed undvika den allmänna sociala kontrollen över sitt beteende och levnadssätt. Service för familjer kan syfta till att skapa nya sociala tillhörighetsförhållanden och därmed öka en känsla av delaktighet.

5.2 Empowerment

Askeheim & Starrin (2007 s. 9–11) menar att empowerment är ett begrepp som blivit väldigt populärt. Begreppet empowerment står för självtillit, stolthet, delaktighet samt egenkontroll. Begreppet empowerment är också fyllt med diffus eftersom det blivit en paroll för många olika syften med oklart innehåll. Begreppets popularitet kan bero på dess tre huvudkomponenter som innehåller styrka, makt och kraft som är viktiga för oss människor. Man vill ha makt och kontroll över sitt egna liv. Ericsson & Lund (2014 s. 28) tar upp att det alltid finns makt i människorelationer. De som är i behov av resurser kan befinna sig i ett underläge och därmed ger plats till maktfördelning. Det är viktigt att professionella medvetandegör vilken betydelse och påverkan makt har mot och mellan klienter.

Adams (2008 s. 4) menar att empowerment är ett mångfacetterat begrepp som har olika betydelser för olika människor. Den har akademiska, retoriska och radikala anknytningar. Det används akademiskt för att konstruera teorier om människors relation till makten och maktlösheten i samhället. Det kan användas retoriskt för att göra det möjligt för människor att uppnå kraft och bevara det. För vissa har empowerment blivit en synonym för allt som är farligt och radikalt.

Adams (2008 s. 16–17) definierar empowerment som en förmåga hos individer, grupper och/eller samhällen att ta kontroll över deras omständigheter, utöva makt och uppnå sina egna mål och processer. Det leder till att de både kan individuellt och kollektivt hjälpa sig själva och andra för att maximera livskvaliteten. Moula (2009 s. 19) lyfter fram ”styrkeperspektiv” som synonym till empowerment för att lyfta fram idén om att styrkan finns i, omkring individerna och deras miljöer. För att kunna känna sig empowerad behöver människan krafter för att kunna ändra perspektiv om sin miljö och förståelse om sig

själv samt motivationen till att arbeta individuellt och kollektiv mot förändring (Adams 2008 s. 16–17).

Grunden till förståelse och viktiga utgångspunkter för empowermentarbete enligt Askeheim & Starrin (2007 s. 81) är människosyn, förhållningssätt och värderingar. Basen för empowerment är att fokusera på alla individers lika värde och rättigheter samt att se alla människor som kapabla om det ges rätta förutsättningar. Med hjälp av träffplatsverksamheten kan man erbjuda rätta resurser och förutsättningar åt familjerna för att kunna lyckas med empowerment samt stödet.

Det finns två allmänna punkter då vi talar om empowermentarbete med barn och familjer. Det är svårt att uppnå en situation där alla familjemedlemmar skulle ha nytta av en familjemedlems känsla av empowerment eftersom ofta leder en persons empowerment till en annan persons situation att till och med bli sämre. Det betyder att då föräldrarnas involvering och engagemang förbättras behövs inte barnens engagemang och involvering göra det. Det är därför viktigt att jobba tillsammans med familjen med mångsidiga tillvägagångssätt eftersom empowerment inte kan delas jämt över en familj med åtskilliga svårigheter. Det kan också hända att en familjemedlem exkluderar sig under processen vilket gör det inkluderande arbetet mycket svårt eller omöjligt. Utveckling av stödtjänster för familjer och deras relationer är därmed väldigt viktigt. (Adams 2008 s. 104–105)

Moula (2009 s. 127) tar upp att den professionella bör respektera familjemedlemmarnas verklighet och berättelse om hur deras situation ser ut eftersom varje familjemedlem förstår världen från sin egna synvinkel. Varje medlem i familjen har rätt till att bli hörd om vad de tycker att problemet är och den professionella ska skapa en rätt miljö i vilken alla får möjlighet att vara aktiva i processen att hitta lösningar. En viktig, men mycket svår uppgift för den professionella är att stödja familjemedlemmarna att lyssna till varandra med empati. Varje medlem i familjen måste kunna samarbeta för sin egna och andras rätt till empowerment eftersom varje familjemedlem har lika rätt att få hjälp och därmed bli empowerad. Varför är då empowerment viktigt i arbete med skilsmässofamiljer? Empowerment både för varje familjemedlem men också för hela familjen leder till att familjen kan fungera utan hjälp av de professionella. Empowerment är själva processen där familjen tillsammans definierar och hittar en lösning till problemet.

5.3 Bemötande

Fossum (2007 s. 31–32) förklarar att bemötandet handlar om hur samtalet genomförs och utförs och den påverkas av attityder, kroppsspråk, tonfall, närvaro och öppenhet. En grund för ett gott och respektfullt bemötande är att vara vänlig, hjälpsam och artig. Bemötandet handlar om hur den professionella tar emot klienten som hur man hälsar, tittar i ögonen, sitter/står i förhållande till klienten. Dessa kan spela en stor roll för klientens upplevelse om bland annat träffplatsverksamhet.

Medan Blennberg (2013 s. 12–16) uttrycker att bemötandet är ett förhållningssätt och en attityd. Den studeras från många olika aspekter som bland annat bemötandets etik. Bemötandets etik handlar om hur man via bemötandet värderar en person. Bemötandet kan signalera uppskattning och respekt som kan vara viktigt för klienterna vid träffplatsverksamheten för att skapa trygghet.

Ett respektfullt bemötande visar artighet mot klienten vilket framstår som bland annat i sättet att hälsa på andra. Hälsningen är en viktig del av bemötandet. En osäker hälsning är en dålig start på bemötandet. Den visar på bristande uppmärksamhet och kanske även på en osäker självkänsla hos klienten och den professionella. Hur man agerar som person är inte enbart viktigt i bemötandet utan även estetiska frågor om hur exempelvis utrymmet för träffplatsverksamheten ser ut. Empati hör till respektfullt bemötande och med hjälp av det kan man bygga på kunskap om klienten. I interaktion med klienten behövs det empatisk uppmärksamhet och lyhördhet eftersom det signalerar att man är närvarande och ser den andra. (Blennberg 2013 s. 126–130)

Lindblom (2015 s. 10–12) tar upp i sin rapport om projektet ”Föräldrastöd” att professionellas bemötande där klienten kategoriseras enligt en viss mall försämrar möjligheten för en genuin kontakt. Klienten skall bemötas som en unik individ och därmed kännetecknas möten av engagemang, inlevelse och spontanitet som sedan gynnar relationsarbetet. För att kunna skapa förtroende är det viktigt att klientens styrkor och förmågor lyfts fram i möten. Genom att bemöta klienten som en människa med resurser bidrar den professionella till att klientens livssituation är hanterbar. Klienten upplever att hen kan klara

av saker på egen hand. När den professionella bekräftar klientens förmåga att vara aktör i sitt liv ökar klientens motivation att ta emot servicen och att vara närvarande på möten.

Genom att den professionella bemöter klienterna bra signalerar hen respekt och en känsla av att man blir hörd. När man känner sig hörd kan man känna sig delaktig i flera olika sammanhang. Då man känner igen sitt egna bemötande kan man lägga märke till icke medvetna och medvetna värderingar av andra människor som därmed påverkar kännedomen av att erbjuda rätta resurser och redskapen för empowerment. Dessa tre begrepp hänger ihop med varandra för att nå ett lyckat professionellt arbete med klienter inom träffplatsverksamhet.

6 METODIK OCH ARBETSPROCESS

I detta kapitel kommer vi att redogöra vårt val av kvalitativ studie för att få reda på hur de träffande föräldrarna vid Borgås träffplatsverksamhet har upplevt servicen. Vi kommer också att redogöra vårt val av kvalitativ datainsamlingsmetod, halvstrukturerad temaintervju, urval av informanter, genomförandet av intervjuerna samt innehållsanalys.

6.1 Kvalitativ studie och datainsamlingsmetod

Kvalitativ studiens utgångspunkt är enligt Hirsjärvi et al. (1997 s. 161) beskrivandet av det verkliga livet och detta innebär att verkligheten är mångfaldig. Generellt strävar kvalitativa studier till att upptäcka eller avslöja verkligheten än att verifiera redan existerande påståenden. Vi valde kvalitativ studie eftersom vi ville studera och upptäcka de träffande föräldrarnas upplevelser om verkligheten inom träffplatsverksamheten. Hirsjärvi et al. (1997 s. 164) lyfter också fram karaktäristiska drag för kvalitativ studie som vi även använt oss av i vår studie. Ett karaktäristiskt drag är att man använder människan som insamlingsinstrument av data och forskaren lutar mera på egna observationer och samtalet med informanter än på enkätmetoder.

Med kvalitativ studie menar Hirsjärvi et al. (1997 s. 164) att man forskar informanternas upplevelser och därmed blir deras röst hörd. Därför valde vi halvstrukturerade temaintervjuer för att få en mer omfattande synpunkt på informanternas upplevelser. Informanterna

valdes adekvat och inte slumpmässigt. Informanternas upplevelser behandlades som unika och analyserades enligt det. Vi använde oss av analytisk induktion så som Hartman (2004 s. 275–276) berättar om att man försöker undvika teoretiserande under tiden man samlar in data under intervjun. Vi använde oss av denna metod eftersom vi medvetet eller omedvetet inte ville påverka informanternas upplevelser och åsikter om träffplatsverksamheten. Metoden gick ut på att man samlade in all data och sedan efter analyserade den. Vi använde oss av den induktiva analysen enligt Hirsjärvi et al. (1997 s. 164) eftersom vi ville få fram de unika upplevelserna istället för att pröva en teori eller hypotes. Det som var viktigt bestämdes inte av oss utan av informanternas berättelser.

Jacobsen (2007 s. 48–52) berättar att samla in kvalitativa data är en öppen metod där forskaren så lite som möjligt försöker styra den information som samlas in och bara i liten utsträckning styra hur en intervju framskrider. Struktureringen av de insamlade informationen skedde först under analysarbetet vilket säkrade att vi fick fram informanternas verkliga åsikter och upplevelser. Flexibilitet, närhet och öppenhet gör att kvalitativa forskningar ofta har en hög intern validitet eftersom man får en korrekt förståelse av fenomenet eller situationen. Därför valde vi att personligen gå och intervjua informanterna.

Det finns även utmaningar med kvalitativa metoden som till exempel Jacobsen (2007 s. 48–52) tar upp att det kan vara resurskrävande och analysen kan vara svår att utföra på grund av dess nyansrikedom. Vi hade inte svårigheter med nyansrikedomen under analysen på grund av att informanterna hade liknande åsikter, upplevelser och utvecklingsförslag. Kvalitativa metoden medför alltid generaliseringsproblem eftersom man bara kan kartlägga ett fåtal personer med denna metod. Detta träffade vi på eftersom vi endast kunde intervjua fyra träffande föräldrar då det inte fanns fler som var villiga att ställa upp för intervju. Då man använder sig av kvalitativ datainsamlingsmetod måste man ta hänsyn till undersökningseffekten vilket betyder att vissa resultat skapas av själva undersökningen vilket i sin tur leder till att man studerar något man själv skapat istället för hur informanterna upplevt ett fenomen. Vi upplevde att vi inte undersökt undersökningseffekten utan informanternas verkliga upplevelser gällande träffplatsverksamheten.

6.2 Halvstrukturerad temaintervju

Intervju är en flexibel metod som passar till flera olika forskningar och därför valde vi att använda denna metod. Vid intervjuer är man i en direkt verbal interaktion och det möjliggör att få fram motiveringar som ligger bakom svaren. Icke verbalt uttryck hjälper att förstå svaren och kan även ibland ändra på uppfattningar man fått i början. (Hirsjärvi & Hurme 2000 s. 34)

Widerberg (2002 s. 15–17) anser att forskaren fungerar som det viktigaste redskapet för att få fram intervjupersonens förståelse och berättelse. Kvalitativa intervjun kännetecknas av att man följer upp de delar av intervjupersonens berättelse som kan kasta ljus över personens förståelse av temat.

Hirsjärvi & Hurme (2000 s. 47–48) lyfter upp att det inte finns en specifik definition på halvstrukturerad intervju. Vid en halvstrukturerad intervju är frågorna gjorda i förväg och är samma för alla. Intervjuaren kan ändå ändra på formuleringen samt frågornas ordningsföljd. Svaren vid en halvstrukturerad intervju är inte bundna till svarsalternativ utan informanten kan svara med egna ord. Vi använde oss av halvstrukturerad temaintervju eftersom vi ville att intervjun framskrider enligt vissa centrala teman utan att behöva ställa varje fråga och det gav oss därmed möjlighet att ändra frågornas ordningsföljd och formulering. Teman för vår intervjuguide (se bilaga 8,9,10) var bakgrundinformation, upplevelser om träffplatsverksamheten och utveckling av servicen. Dessa teman byggde på vårt syfte, frågeställningar och teoretiska referensramen. Temaintervju tar i beaktande informanternas upplevelser och åsikter som de anser är centrala och uppfattningar bildas i interaktion mellan informanten och forskaren.

Fördelar som Hirsjärvi & Hurme (2000 s. 35) tar upp med intervjun är att man ser informanten som ett subjekt och ger möjlighet att fritt komma fram med saker som berör hen själv. Informanterna i vår forskning var meningsfulla aktiva deltagare eftersom det var specifikt deras verkliga upplevelser vi ville undersöka. Via intervjun blev informanternas upplevelser mer konkreta. Med hjälp av intervjun kunde vi se en mer omfattande kontext av diskussionen, tydliggöra svaren och fördjupa oss i informationen vi fick genom att ställa följdfrågor.

Nackdelar som Hirsjärvi & Hurme (2000 s. 35) tar upp med intervjun är bland annat att den är tidskrävande och att det kan vara svårt att få tillräckligt med informanter. Som svårigheter kan även anses överenskommelse om intervjuens tidpunkt samt urval av informanter. Vi råkade ut för dessa svårigheter. Intervjuens reliabilitet kan försvagas ifall informanterna har en tendens att ge svar som motsvarar samhällets normer istället för ens egna värderingar. Vi kunde inte ta del av detta eftersom vi upplevde att informanterna var öppna och villiga att berätta sina upplevelser. Analysen och tolkningen av materialet av en halvstrukturerad intervju är oftast problematisk då det inte finns färdiga modeller. Metoden kan påverka resultatens validitet och reliabilitet. Metoden påverkade vår studies validitet eftersom vi endast hade fyra informanters upplevelser att analysera.

6.3 Val av informanter och genomförandet av intervjuerna

I vår studie hade vi träffande föräldrar i Borgås träffplatsverksamhet som undersökningsgrupp. I samband med att vi var i kontakt med beställaren för arbetet skickade vi vår ansökan för forskningslov till Borgå stad (se bilaga 1). Vi bestämde en träff med beställaren för att få djupare kunskap om Borgås träffplatsverksamhet och för att kunna diskutera noggrannare om val av informanter. Före vi träffades skickade vi vårt arbete och intervjuguide åt beställaren. Vår intervjuguide byggde på vårt syfte, frågeställningar och teoretiska referensramen i vår studie som vi tillsammans kommit fram till. Vi tog med oss informationsbrev (se bilaga 2,3,4) och informerat samtycke (se bilaga 5,6,7) så att hen kunde skicka dem till informanterna. Vi ville följa vad Hartman (2004 s. 286) berättar om den homogena urvalsprincipen för att få en bättre uppfattning om något, exempelvis klienternas upplevelser om träffplatsverksamheten. Homogena urvalsprincipen betyder att informanterna är så lika som möjligt. Genom denna metod möjliggörs det att man får en djupare förståelse av informanternas upplevelser. Kriterier för vårt val av informanter var att alla är träffande föräldrar och varit klient inom träffplatsverksamheten en längre tid. Med detta menar vi att de varit klienter över ett halvt år till ungefär två år. Vi valde att inte intervju de som varit klienter en kortare tid eftersom de då kanske inte fått en tillräcklig uppfattning av servicen för att kunna evaluera den. Vi exkluderade de närstående föräldrarna på grund av att vi ville ha en djupare förståelse av de träffande föräldrarnas upplevelser. Vi önskade att få fyra till åtta informanter.

Beställaren för vårt examensarbete tog första kontakten med sammanlagt 13 stycken träffande föräldrar som hen ansåg vara lämpliga för en intervju. Vi kontaktade sex stycken per telefon och beställare kontaktade en för att berätta om studiens syfte och komma överens om intervjuens tid och plats. En av dessa sex informanter avbokade intervjun samma dag och en annan informant slutade svara både på meddelande och samtal fastän vi bestämt om tid för telefonintervju. Resten av de träffande föräldrarna som beställaren kontaktat svarade direkt nej till intervju. Sammanlagt fick vi fyra informanter som ville ställa upp för intervju.

Intervjuerna genomfördes ansikte mot ansikte på olika ställen enligt informanternas önskemål. Alla intervjuer genomfördes på olika caféer förutom en som vi gjorde via telefonsamtal. Telefonintervjun genomfördes på grund av att informanten avbokade intervjun i sista minuten. Det var inte mera möjligt att komma överens om en ny tidpunkt för intervjun på grund av lång distans. Alla intervjuer genomfördes under februari 2019. Vi var båda på plats under alla intervjuer vilket medförde möjligheten att anteckna utan att det påverkade intervjuens gång samt vi hann uppmärksamma informanterna. Före intervjuerna samlade vi in informanternas informerade samtycke. Med informanternas tillåtelse bandade vi in intervjuerna samt gjorde anteckningar under intervjuerna. Vi använde oss av bandspelare för att kunna vara mer närvarande under intervjuerna samt för att ha möjlighet att gå tillbaka till intervjuernas innehåll då vi kom fram till våra resultat. Alla intervjuerna tog 30–45 minuter som planerat.

Efter intervjuerna lyssnade vi på det inspelade materialet, gick igenom våra anteckningar och transkriberade det. Sedan kategoriserade vi innehållet enligt det som kom mest fram under alla intervjuerna, enligt vår teoretiska referensram samt enligt våra frågeställningar. Vi kategoriserade enligt följande: träffande föräldrarnas upplevelser som träffplatsverksamheten, träffande föräldrarnas upplevelser av professionellas bemötande, träffande föräldrarnas upplevelser av maktfördelning och känslan av empowerment och träffande föräldrarnas förslag om utveckling av service och utrymmen. Efter detta citerade vi informanternas berättelser om upplevelser och utvecklingsförslag.

6.4 Innehållsanalys

Enligt Jacobsen & Järvå (2012 s. 146) syftar innehållsanalys till att göra de insamlade datan enklare och berikat. Likaså tycker Hartman (2004 s. 186–288) att det insamlade datamaterialet är inspelningsmaterial och anteckningar från intervjuerna och materialet behövs analyseras för att få fram ett resultat. Man bör undvika att analysera innan all data är insamlat eftersom våra egna idéer och tankar då kan påverka resultatet alltför mycket.

Vi följde följande faser under vår innehållsanalys. Vi började med att tematisera för att få fram vilka teman som var viktigast i det som informanterna tog upp. Vi tematiserade genom att lyfta fram meningar och delar som bildade en meningsfull helhet. Nästa fas vi följde var kategorisering vilket innebär att man skapar kategorier enligt teman. Vi började med att reducera den omfattande data och byggde våra kategorier på de mest centrala tema. Med hjälp av kategorisering kan man jämföra olika innehåll från olika intervjuer eftersom de berör samma teman men belyser olika synvinklar. Vi har inte skapat kategorier i förhand men kategorierna påverkades av intervjuguidens teman. Våra kategorier var träffande föräldrarnas upplevelser av övervakade och stödda träffar, träffande föräldrarnas upplevelser av professionellas bemötande, upplevelser av maktfördelning mellan de träffande och närstående föräldrarna och träffande föräldrarnas förslag på utveckling av service samt utrymmen. I nästa fas fyllde vi våra kategorier med innehåll med hjälp av ett urval av citat ur intervjuerna. Med hjälp av citaten belyste vi vad informanterna berättat om de specifika kategorierna. Efter det jämförde vi intervjuernas likheter och skillnader som kommit upp under kategoriseringen. (Jacobsen & Järvå 2012 s. 146–150)

6.5 Etiska överväganden

I vår forskning följde vi den forskningsetiska delegationens goda vetenskaplig praxis och handledning av misstankar om den i Finland för att vårt tema var etiskt känsligt eftersom vi studerade de enskilda individernas privatliv. (TENK 2012)

Vi tillämpade dataansaffnings-, undersöknings- och bedömningsmetoder och därmed följde vi noggrannhet, ärlighet, öppenhet samt omsorgsfullhet. Forskningen planerades,

genomfördes och rapporterades enligt de etiska kraven. Det insamlade materialet förvarades på ett säkert i förväg överenskommet ställe och användes bara i vår forskning. Vi visade respekt genom att vi hänvisade på ett korrekt sätt till andras tidigare forskningar samt publikationer. (TENK 2012)

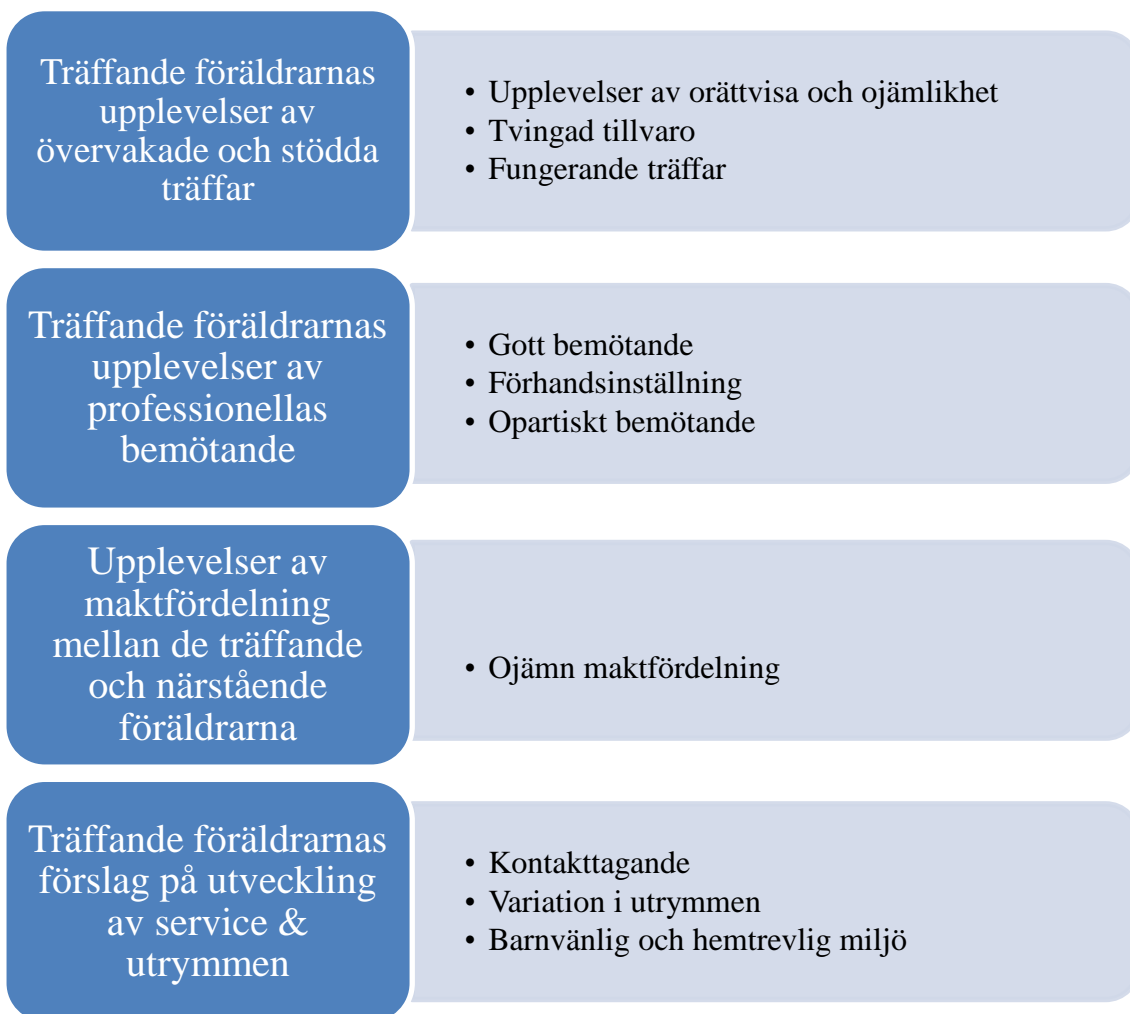
Innan undersökningen ansökte vi om forskningslov av Borgå stad (se bilaga 1). Intervju som metod krävde att informanterna fick ett tydligt informationsbrev (se bilaga 2,3,4), informerat samtycke (se bilaga 5,6,7) samt förstod innehållet av forskningen. I dessa tydliggjorde vi vårt syfte med arbetet, anonymiteten, frivilligheten och integritetsskydd. Vi berättade även att materialet endast används i vår forskning samt bad om lov att få band och anteckna intervjuerna. (TENK 2012)

7 RESULTAT

I detta kapitel klargör vi resultatet som uppkom från intervjuerna med klienterna från Borgås träffplatsverksamhet. Vi samt beställaren kontaktade sammanlagt 13 klienter varav fyra ställde upp för intervju. Informanterna för intervjuerna var träffande föräldrar som är eller varit klienter inom Borgås träffplatsverksamheten sex månader till lite över två år. Alla informanter hade olika orsaker varför de är eller varit klienter inom träffplatsverksamheten. Vi önskade att flera skulle ha ställt upp för att få en bättre uppfattning och bredare resultat gällande vår undersökning. Resultatet delade vi in i två olika kapitel för att tydliggöra vår resultatredovisning; träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag av Borgås träffplatsverksamhet och sammanfattning av intervjuerna.

7.1 Träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag av Borgås träffplatsverksamhet

Vi kategoriserade våra resultat utgående från det som framhövdes mest under intervjuerna. Vi lyfter fram särskilda upplevelser och utvecklingsförslag som informanterna hade om träffplatsverksamheten genom att använda citat. Vi har översatt de flesta citaten på grund av att två av fyra intervjuer genomfördes på finska, en på svenska och en på engelska. Vi har skapat en figur för att klargöra och framhäva det mest centrala i resultatet.

Figur 2. Träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag av Borgås träffplats-verksamhet

7.1.1 Träffande föräldrarnas upplevelser av övervakade och stödda träffar

Under intervjuerna framhövdes det att tre av fyra informanter upplevde orättvisa och ojämlikhet på grund av att vissa beslut upplevdes bara diskuteras med den närstående föräldern. De träffande föräldrarna upplevde att de inte blivit hörda om saker som berör deras barn och överenskommelser gällande träffarnas tidpunkter. Två av fyra informanter kände att de professionella dragit allmänna slutsatser på grund av att de var de träffande föräldrarna. En informant kände också att de professionella dragit allmänna slutsatser på grund av sin etniska bakgrund.

Träffande föräldern A.:

” En professionell var till exempel alltid på barnens mammas sida”

Träffande föräldern B.:

” Kanske lite negativt har varit att man har lite gjort så att man inte alls har frågat av mig och jag har måste säga om saken. Man har kommit överens med barnets mamma om träffarna för en längre period fastän det inte varit mening att träffar bestäms så långt. Man har inte frågat min åsikt. [...] Det är inte rättvist mot den andra föräldern att man kommer överens om saker endast med den ena föräldern. Ändå är båda föräldrarna med i detta och enligt det borde man gå”

Träffande föräldern C.:

” Jag blir hörd på träffplatsverksamheten av saker och ting som jag har rätt att säga [...] som till exempel önskemål om att få vara ensam under träffarna med barnet, men ingenting jag säger så blir ja hörd av barnets mamma. Det finns pappor som inte bryr sig och så finns det sådana som bryr sig och kanske finns det någon som är mitt emellan men sen blir alla under samma kam. Så känns det lite”

Det kom fram under intervjuerna att situationen och utrymmen orsakade en känsla av tvingad tillvaro även om det finns bra med leksaker. En informant tog upp att det kändes tungt att spendera två timmar i ett rum och på grund av det svårt att hitta på något att göra medan en annan informant tog upp att det kändes intensivt att man måste hela tiden hitta på något att göra för att tiden är så kort. Två av fyra informanter tog upp att utrymmen inte var hemliknande vilket inte bidrar till bekvämlighet. Dock ansåg alla att träffarnas gång har fungerat bra.

Träffande föräldern A.:

”Ett rum, ett rum är tungt ändå. Övervakade träffar tar två timmar och det var lite tungt. [...] Där finns tillräckligt med leksaker. [...] Det är trångt ändå”

Träffande föräldern B.:

” Jag tycker nog att det har fungerat huvudsakligen riktigt bra. Det har inte varit problem med att ordna träffarna och så. [...] Utrymmen är i relativt bra skick och är bra storlek. [...] Utrymmen är lite i stil av mötesrum och på de sättet motsvarar inte det vad barnet har hemma”

Träffande föräldern C.:

”Jag tycker att träffarna fungerat riktigt bra. [...] Utrymmen är helt okej, där är det mesta för den här ålderns barn. [...] Överlag tycker jag nog att det är bra att det finns den här möjligheten. [...] Inte är det ju hemmiljö och det blir det ju aldrig. [...] Man måste hela tiden hitta på något att göra, tiden är så kort. [...] Det är intensivt”

Träffande föräldern D.:

” Jag tycker att träffarna fungerar hyggligt. [...] Det ända de ger mig är möjligheten för mig att se mitt barn. [...] Jag tycker att denna service inte hjälper alls. Ända bra sak är att jag ser mitt barn”

” Rummet är mycket trångt. Rummet och själva situationen gör det väldigt begränsat. Jag är inte så bekväm där. Golvet är också väldigt halt. [...] Leksaker är leksaker [...] hen kan välja och sedan går vi och leker”

” Jag känner mig definitivt genant att under sommaren måste jag vara inne med mitt barn. Ibland känner jag mig som en kriminell. Varför behöver jag fortfarande efter en lång tid vara i detta fängelse. Jag förstår inte”

Sammanfattningsvis tyckte alla informanter att själva träffarna fungerat bra men att utrymmen har en stor påverkan på upplevelsen och bekvämligheten. Det uppkom även att informanterna känt brist på jämlikhet.

7.1.2 Träffande föräldrarnas upplevelser av professionellas bemötande

Under intervjuerna kom det fram att alla informanterna upplevt övervakarnas bemötande bra men att bli övervakad kändes irriterande och ångestfyllt. Eftersom det inte är en normal situation att bli övervakad när man är med sitt egna barn. En informant upplevde att övervakningen hämtade en känsla av press gällande om hen gör rätt eller fel med sitt barn.

Träffande föräldern A.:

”Bemötandet har förstås fungerat, det var helt bra. [...] Det är lite irriterande när någon övervakar dig hela tiden. [...] Det skulle vara mycket bättre om man skulle få lugn och ro åt sig själv där”

Träffande föräldern B.:

” Det har aldrig varit något negativt med bemötandet med någon. I slutändan upplevde jag bemötandet väldigt positivt. [...] Det fanns inga pinsamma stunder eller något annat som skulle orsaka negativ atmosfär eller något liknande. Det blev en bra känsla. [...] Interaktionen har lyckats helt bra med personalen och man kan diskutera om träffarna med dem”

” Jag upplevde övervakarna bra och ifall jag behövde hjälp skulle de troligen ha hjälpt. [...] Självt upplevde jag övervakningen kanske lite ångestfyllt. [...] För att det ändå inte är en normal situation med barnet att där är en främmande person. Jag förstår det ändå”

Träffande föräldern D.:

” Jag förstår inte varför två människor tittar på när jag träffar mitt barn. [...] Övervakaren är okej. Jag har inte problem med övervakaren. [...] De gör deras arbete. [...] Ända saken jag bryr mig om är att jag

får se mitt barn. [...] Socialarbetaren har förstås lyssnat på mig. [...] Jag har inte lagt märke till att om man bemött mig med respekt och empati”

Det kom fram att en informanterna kände att en professionell inte bemött hen bra eller gått enligt informantens bästa och behov utan enligt den professionellas erfarenheter. Denna informant kände också att hens etnicitet påverkat den professionellas beslut.

Träffande föräldern A.:

” Vid första träffen sa en professionell till mig att hen sätter till mig övervakade träffar. Jag sa att jag inte har problem med barnen utan med barnens mamma. [...] Den professionella kollade en stund på mig, och jag upplevde att om man är utländsk så är det väldigt svårt. [...] Den professionella sa åt mig att enligt hens erfarenheter måste jag använda övervakade träffar. Jag frågade varför jag måste använda övervakade träffar och hen svarade på grund av hens erfarenheter. Det kändes dåligt”

Två av informanterna önskade att de professionella inte tar någondera föräldrars parti utan diskuterar ärenden och beslut med båda föräldrarna. Det kom upp att informanterna ville känna sig jämlika gentemot den närstående föräldern oavsett att de träffande föräldrarna är beroende av servicen.

Träffande föräldern B.:

” Vad jag själv har sätt och hört av andra föräldrar så skulle jag önska att man inte skulle ta någondera föräldrars parti utan att alla skulle vara jämlika samt att man inte börjar döma andra genast av deras anförande. Oavsett situationen tycker jag att det inte är professionellas uppgift att ställa sig på mammans eller pappans sida i vissa saker. För att barnets bästa är viktigast och att barnet är med båda föräldrarna”

Träffande föräldern D.:

” Det finns ingen som har rätt att bestämma. Varje barn behöver båda föräldrarna och föräldrarna borde sitta vid ett bord och tala. De professionella borde tala med båda före beslut görs. Saker måste berättas för båda föräldrarna. [...] Ingendera kommer före den andra”

7.1.3 Upplevelser av maktfördelning mellan de träffande och närstående föräldrarna

Under intervjuerna kom det fram att de träffande föräldrarna upplevde ojämn maktfördelning mellan dem och de närstående föräldrarna. Informanterna kände också ojämn

maktfördelning på grund av att lagen står på de närstående föräldrarnas sida. En av informanterna upplevde ojämn maktfördelning på grund av ekonomiskillnaderna mellan hen och den närstående föräldern. En annan informant upplevde ojämn maktfördelning på grund av att den närstående föräldern gav mycket råd enligt vad och hur saker bör göras med barnet under en träff.

Träffande föräldern C.:

” Jag har inte villat köra det här till rätten för mammorna har oftast rätten på sin sida”

Träffande föräldern D.:

” Vad skall jag göra, jag har inga möjligheter. Detta land är kvinnornas land. Vad kan jag göra. Barnets mamma är ensamförsörjare och det finns inget jag kan göra åt saken. Det är mycket beklagligt. Inga valmöjligheter där. [...] Jag tycker att finska lagen är väldigt svår. Kvinnorna har alltid rätten på sin sida. Det är kvinnornas land”

7.1.4 Träffande föräldrarnas förslag på utvecklingen av servicen & utrymmen

En informant tog upp ett utvecklingsförslag gällande kontakttagande som påverkade hens upplevelser om servicens tillgänglighet. Informanten upplevde bristfälligt att man inte kunde försäkra sig om träffarnas tidpunkt genom att ringa närsomhelst.

Träffande föräldern B.:

” Jag måste köra till Borgå för att säkra om träffen skulle bli av eller inte för att jag inte kunde ringa till träffplatsverksamheten på grund av att jag måste starta klockan nio och nio tiden började personalen först deras arbete där så att ringa dit lyckades inte. [...] Det att man kan ringa dit bara måndag och onsdag en viss tid, [...] gör det väldigt svårt. Jag önskar att man kunde ringa dit”

Det lyftes fram i alla intervjuerna utvecklingsförslag främst gällande utrymmen. Utvecklingsförslag gällande utrymmen var att de kunde vara mer hemtrevliga och barnanpassade till olika åldrar samt att träffarna önskades kunna ske även utomhus. Dock så tog en av informanterna upp att ändringar i servicen skulle ändå inte hjälpa hens situation.

Träffande föräldern A.:

” Man kunde ha övervakade träffar med barnet i till exempel HopLop eller Activity Park. [...] Ute, ute borde man vara. [...] Utveckling av servicen hjälper inte. Det hjälper inte”

Träffande föräldern B.:

” Det skulle kunna vara ett rum som passar ett barn bättre och att leksakerna skulle vara genast tillfoga så att barnen inte behöver springa i korridorerna för att hämta leksaker från ett annat rum. Man skulle kunna ändra utrymmet mer från ett mötesrum till ett barn rum och det skulle finnas flera rum för barn i olika åldrar”

” Man kunde kanske ändra att parkeringen skulle vara gratis för klienterna inom träffplatsverksamheten”

Träffande föräldern C.:

” Ibland önskar jag att det skulle vara friare att man skulle kunna fara någon annanstans med övervakaren. Något lite annat än träffpunkten. Detta skulle kunna utvecklas. [...] Servicen i sig kan jag inte klaga på”

Träffande föräldern D.:

” Jag vill se mitt barn oftare. Tiden räcker inte. [...] Jag önskar att utrymmen vore bekvämare. [...] Jag vill vara i en lekpark. [...] Dessa utvecklingar skulle göra servicen mer okej”

7.2 Sammanfattning av resultat

Syftet med vårt examensarbete var att få reda på hur de träffande föräldrarna vid Borgås träffplatsverksamhet upplevt servicen och vilka utvecklingsförslag de hade. Det kom fram att de träffande föräldrarna var nöjda med servicen men det kom också fram viktiga utvecklingsförslag både gällande servicen och utrymmen. Två av fyra av de träffande föräldrarna tyckte att de fått hjälp och deras relation till barnet har blivit bättre eller bevarats samma eftersom med hjälp av servicen har de kunnat både bygga upp och bevara relationen till sitt barn. En av de träffande föräldrar tyckte att servicen inte hjälpt alls för att hen upplevde att relationen till barnet redan varit tillräckligt bra utan servicen medan en av de träffande föräldrarna tyckte att det snarare försämrat hens situation på grund av att relationen till barnen varit bra före servicen men träffplatsverksamheten har komplicerat relationen enligt hen. Tre av fyra av de träffande föräldrarna tog själv kontakt med träffplatsverksamheten medan en av de träffande föräldrarna blev i kontakt med träffplatsverksamheten genom närstående föräldern. Det framkom inte varifrån de hittat servicen. Alla de träffande föräldrarna lyfte fram att det känt någon slags orättvisa eller

ojämlikhet på grund av servicen eller professionellas bemötande. En av de träffande föräldrarna upplevde professionellas bemötande bra. De andra träffande föräldrarnas upplevelser av professionellas bemötande styrde deras åsikter om själva servicen. En av de träffande föräldrarna kände inte alls att hen blivit hörd medan de två andra träffande föräldrarna kände att de blivit hörda med vissa saker. Den fjärde träffande föräldern brydde sig inte om något annat än av att få träffa sitt barn. Gemensamt var att alla kände att de närstående föräldrarna har makt och lagen på sin sida. Alla beskrev detta väldigt starkt och de kände att de inte kunde påverka det.

Som största utvecklingsförslag ansåg de träffande föräldrarna vara träffplatsverksamhetens utrymmen. Utrymmen ansågs orsaka en känsla av tvingad tillvaro på grund av att de inte vara hemtrevliga och kändes begränsade. Träffarna kändes onaturliga på grund av att okända människor övervakar när man till exempel leker med sitt egna barn. Utrymmen önskades vara mera hemtrevliga samt att servicen kunde utvidgas så att träffarna skulle även ske utomhus och det upprepades flera gånger. Information om avbokade eller ändrade träffar förorsakade en känsla av ojämlikhet hos de träffande föräldrarna till exempel på grund av att informationen kom i sista hand. Därmed önskade en av de träffande föräldrarna att kontakttagande skulle vara lättare, mera tillgängligt och fungera bättre.

En stor utmaning enligt de träffande föräldrarna var upplevelser av ojämlikhet, bristfälligt bemötande samt känslan att de inte blivit hörda. Positiva upplevelser ansågs vara att själva träffens gång fungerat bra och träffande föräldrarna har fått stöd vid behov av övervakarna samt deras bemötande upplevdes bra.

8 ANALYS

I detta kapitel har vi använt vår tidigare forskning och teoretiska referensram för att sammanföra de med vårt resultat från undersökningen.

8.1 Analys av intervjuerna med de träffande föräldrarna

I tre av intervjuerna lyftes det fram att det var viktigast för de träffande föräldrarna att träffarna ordnas och utförs enligt barnets bästa. Detta stämmer överens med Cohen &

Weitzman (2016) om att det är viktigt att barnet står i fokus och det förverkligades vid Borgås träffplatsverksamhet. Moula (2009 s. 173) lyfter fram att det är också viktigt att stödja föräldrarna i föräldraskapet. Vid intervjuerna kom det fram att denna service inte erbjuder direkt stöd till föräldrarna för att stärka interaktionen mellan dem, utan servicen är till för att den träffande föräldern ska få träffa sitt barn. Genom att stödja föräldrarnas interaktion kan man bidra till en förbättring i familjernas välbefinnande. Vid intervjuerna kom det också fram att de träffande föräldrarna inte upplevde några problem med relationen till sitt barn utan de kände att problemet fanns mellan dem och den närstående föräldern. En informant lyfte fram att även om den närstående föräldern kan erbjuda allt åt sitt barn behöver barnet ändå båda föräldrarna. Därför vore det bra att utveckla servicen till att mer stödja föräldrarna i föräldraskapet för att ge redskapen till empowerment så att familjernas relationer sinsemellan kan fungera utan träffplatsverksamheten.

Bülow et al. (2012 s. 31–34) menar för att delaktighet ska kunna skapas behöver man se den andra personen som jämlik och visa respekt för personens integritet. En av de träffande föräldrarna tog upp under intervjun att hen inte känt sig jämlik med den närstående föräldern på grund av professionellas arbete. Gustavsson (2004 s. 157–158) konstaterar att en person kan känna sig delaktig vid olika sammanhang men inte nödvändigtvis i alla sammanhang samtidigt. Detta lyftes också fram vid intervjuerna då de träffande föräldrarna berättade att de känner delaktighet med barnet men inte med den närstående föräldern eller nödvändigtvis med träffplatsverksamheten och professionella där. Gustavsson (2004 s. 139) lyfter också fram att miljön och aktiviteter bidrar till känsla av delaktighet. Tillgänglighet till aktiviteter och samspel med miljön påverkar upplevelsen av delaktighet och detta kom fram vid intervjuerna då de träffande föräldrarna berättade om utrymmen. De träffande föräldrarna upplevde att utrymmen skapade en känsla av tvingad tillvaro och liknade mycket ett mötesrum. Istället önskade de att rummet kunde vara hemtrevligare och barnvänligare, leksakerna bättre tillgängliga samt servicen kunde utvidgas så att träffarna kunde ske ute. Detta strider med vad Gustavsson (2004 s. 139) tar upp om miljöns påverkan till känslan av delaktighet genom de tre olika dimensionerna. Första dimensionen handlar om hur man kan uppleva delaktighet genom aktivt samspel med omgivningen. Den andra dimensionen beskriver hur aktivt agerande i en livssituation påverkar delaktigheten samt den tredje dimensionen beskriver hur tillgängligheten till olika aktivi-

teter och samspelen med miljön tillsammans påverkar upplevelsen av delaktighet. Träffplatsverksamhetens utrymmen för träffarna var de största utvecklingsförslagen som kom upp i intervjuerna med informanterna.

En av de träffande föräldrarna upplevde att de professionella inte gett redskapen till delaktighet eftersom hen upplevt att de professionella inte gått enligt hens enskilda behov utan enligt de professionellas egna erfarenheter. Det strider med vad Bülow et al. (2012 s. 33) poängterar om att delaktighet inte skapas på ett visst sätt utan man ska anpassa metoder efter de enskilda familjernas behov.

Askheim & Starrin (2007 s. 9–11) menar att empowerment är ett begrepp som innehåller känslan av makt. Under intervjuerna kom det fram att de träffande föräldrarna inte alltid känner sig empowrade på grund av att de upplevde att de närstående föräldrarna har all makt. De kände att de närstående föräldrarna har makt eftersom de är vårdnadshavare för barnet och därmed har lagen på sin sida. Detta lyftes starkt fram vid alla intervjuerna. Däremot definierar Adams (2008 s. 16–17) empowerment som en förmåga att uppnå egna mål och processer. Träffplatsverksamheten kan sträva till att erbjuda redskap för empowerment så att klienterna kan uppnå deras mål. Två av fyra informanter tyckte att detta lyckades genom att de fått råd och hjälp från de professionella gällande deras situation samt deras relation till barnet.

Askheim & Starrin (2007 s. 81) anser att basen för empowerment är att fokusera på alla individers lika värde och rättigheter samt att se de som kapabla med rätta förutsättningar. Det överensstämmer med vad Moula (2009 s. 127) berättar om att varje familjemedlem har rätt att bli hörd och ha möjlighet att vara aktiv i processen för att kunna känna empowerment. Två av fyra informanter tyckte att all information och beslut borde göras samt berättas åt båda föräldrarna utan att ta någon deras parti. En svår men mycket viktig uppgift är att den professionella ska stöda och lyssna med empati. Det kom fram vid intervjuerna att övervakarna har lyssnat med empati på de träffande föräldrarna medan detta blivit lite bristfälligt med de andra professionella. De professionellas bemötande är också ett utvecklingsförslag som kom fram av intervjuerna. En informant hade inte lagt märke till att om hen blivit bemött på rätt sätt utan ansåg att det viktigaste var att få träffa sitt barn.

Vid bemötandet signalerar man uppskattning och respekt som är viktigt då man bland annat skapar trygghet för klienterna på träffplatsverksamheten. För att signalera att man är närvarande och ser den andra behöver man vid interaktionen med klienten empatisk uppmärksamhet och lyhördhet. (Blennberg 2013 s. 126–130) Alla de träffande föräldrarna som intervjuades upplevde att de blivit bemött med empati och respekt av övervakaren och därmed kände sig trygga under träffarna. Alla upplevde dock inte alla professionellas bemötande bra på grund av det som också Lindblom (2015 s. 10–12) kommit fram i sitt projekt ”Föräldrastöd” att professionella inte kan kategorisera klienter enligt en viss mall utan varje klient ska bemötas som en unik individ. Detta strider med vad två av fyra informanter berättade. Två informanter kände sig stämplad på grund av deras etniska bakgrund och alla kände en viss generalisering på grund av att de är träffande föräldrar.

I verksamhetsberättelsen (Östra Nylands familjerättsliga enhet 2018) kom det fram att träffarna oftast avbokas på grund av klienternas avbokningar. I en av intervjuerna kom det fram ett exempel på en avbokning som den träffande föräldern var tvungen att göra på grund av att hen fått information om en ändrad träff försent och hade inte möjlighet att ta kontakt med träffplatsverksamheten för att kolla ifall ändringarna stämde. Träffen avbokades på grund av att hen redan hade annat program för den nya träffens tidpunkt. En av de träffande föräldrarna tog upp att det kan gå en väldigt lång period före man får träffa sitt barn igen ifall avbokningar sker. Avbokningarna sker inte alltid på grund av klienternas aktion utan de kan också ske på grund av servicens bristfälliga upplägg och kontakttagande med klienterna. Detta ansågs också vara ett utvecklingsförslag som bidrar till servicens och kontakttagandets tillgänglighet.

9 DISKUSSION

I detta kapitel resonerar vi undersökningens resultat utifrån vår studiens syfte och frågeställningar. Vi har även diskuterat kring vårt metodval, dess pålitlighet och resultatens tillförlitlighet.

9.1 Resultatdiskussion

Syftet med vår studie var att få reda på hur de träffande föräldrarna vid Borgås träffplatsverksamhet har upplevt servicen. Vi önskar att resultatet från undersökningen kan fungera som ett underlag för utvecklingen av träffplatsverksamheten. Frågeställningar för att besvara vårt syfte var att få reda på de träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag gällande Borgås träffplatsverksamhet.

Alla informanter hade olika bakgrunder och orsaker till varför de varit i kontakt med träffplatsverksamheten. I resultatet kom det fram att två av de träffande föräldrarna tyckte att servicen inte alls har hjälpt dem och deras situation medan två tyckte att det har hjälpt. Detta kan kanske ifrågasättas med servicens funktionalitet då två av fyra informanter inte tycker att servicen är till någon hjälp och därmed visar att utveckling med service kan behövas. Resultatet grundar sig bara på fyra informanters upplevelser och därmed kan påverka reliabiliteten. Som vi tidigare lyfte fram är denna servicen enbart för att den träffande föräldern får möjlighet till att träffa sitt barn. Det är viktigt att denna serviceformen finns så att barnet har möjlighet att träffa båda föräldrarna enligt barnets bästa. Resultatet visade att det dock är lika viktigt att stödja föräldrarna så som också Moula (2009 s. 173) lyfter fram att det är viktigt att stödja föräldrarna i deras interaktion för att förbättra familjernas välbefinnande. Därmed kunde servicen också sträva till att föräldrarna skulle komma överens utan konflikter och att användningen av servicen därmed uteblir.

Resultatet bevisar att informanterna blivit bra bemött av övervakarna även om övervakningen av en ökad människa skapat för de träffande föräldrarna en obekväm känsla och att situationen upplevdes onaturlig samt tvingad. Tre av fyra informanter upplevde andra professionellas bemötande bristfällig. Två av fyra informanter upplevde att de professionella dragit allmänna slutsatser av dem och deras enskilda situationer och därmed upplevt att de inte blivit hörda. Lindblom (2015 s. 10–12) tar upp att man inte får dra allmänna slutsatser av någon utan man ska se alla som en unik individ och arbeta enligt de enskilda behoven. Verkligheten strider därmed med teorin där man påpekar att man som professionell inte bör dra allmänna slutsatser. Varför sker detta ändå i det praktiska arbetet?

Det kom fram i resultatet att tre av fyra informanter hade själv tagit kontakt med träffplatsverksamheten och en informant blev i kontakt med verksamheten via den närstående föräldern. Dock kom det inte konkret fram i resultatet på vilket sätt de hittat servicen även om vi ställde frågan i intervjuerna. Det här bevisar att det finns kännedom om träffplatsverksamhet och att olika verksamhetsområden kan hänvisa till denna service vid behov. Trots allt kom det fram i vårt resultat att tillgängligheten för klienterna inte är den bästa. En informant tog upp att kontaktagandet inte är smidigt eftersom man endast kan ta kontakt via telefonen en timme två gånger i veckan. Detta påverkar servicens och kontaktagandets tillgänglighet. Det kan ifrågasättas att varför skickas beslut om träffarnas tidpunkter och förändringar om träffarna via posten och skulle det finnas bättre metoder för att göra kontaktagandet smidigare och därmed öka tillgängligheten? Resultatet visade att avbokningar och speciellt flera avbokningar skapade en lång period för den träffande föräldern att få träffa sitt barn igen och därmed upplevde träffande föräldrarna skuld känslor samt ångest.

Via vår studie och resultat har vi lyckats lyfta fram några utmaningar och utvecklingsförslag. Det är viktigt att lyfta fram dessa utmaningar samt klienternas önskemål kring utvecklingen av servicen. Som vi redan nämnde ovan så upplevde de träffande föräldrarna de professionellas bemötande, skapande av jämlikhet och kontaktagande som en utmaning för servicen samt utrymmen på träffplatsverksamheten väckte många tankar. Alla informanter var av samma åsikt gällande behovet av utrymmens utveckling. Det kom fram i resultatet att de träffande föräldrarna upplevde utrymmen trånga och tyckte att det liknade mer ett mötesrum. En informant tyckte att utrymmen orsakade en känsla av att hen var i ett fängelse. De önskade att utrymmen kunde vara bekvämare, hemtrevliga samt barnvänligare. En informant lyfte även fram ett utvecklingsförslag gällande åldersanpassade rum för barn. Ett utvecklingsförslag som alla tog upp var att de önskade att träffarna kunde även ordnas ute. Detta utvecklingsförslag lyftes fram flera gånger under alla intervjuerna. En informant önskade att leksakerna skulle vara lättare tillfogande så barnet inte behöver springa under träffen i korridorerna för att hämta mera leksaker. Dessa var utvecklingsförslagen både gällande utrymmen och servicen som informanterna lyfte fram.

Vi anser att vi fått svaren till våra frågeställningar som vi haft i vår studie. Vi önskar att med hjälp av vårt resultat från undersökningen kan man få ett underlag för utvecklingen av Borgås träffplatsverksamhet och möjligen för andra kommuners träffplatsverksamhet.

9.2 Metoddiskussion

I detta kapitel resonerar vi kritiskt vår bakgrund, tidigare forskning, teoretiska referensram, val av datainsamlingsmetod och innehållsanalys.

Bakgrunden inledde vi med att skriva om hur man definierar en familj i Finland, hur en skilsmässa går till i Finland och hur den påverkar en familj, hur träffplatsverksamhet fungerar för skilsmässofamiljer samt Borgå stads träffplatsverksamhet. Vi hittade forskningar om tidigare stödprogram för skilsmässofamiljer som till exempel stödgrupper, stödsamtal, rådgivning, familjehandledning, nätgrupper och projektet ”Pussel” som Barnvårdsföreningen erbjuder. Dock blev vi och sakna forskningar specifikt om träffplatsverksamhet. Så som Liimatta (2016 s. 10–11) kommit fram med har man inte forskat nästan alls kring övervakade träffar i Finland utom få pro graduavhandlingar av Hannele Forsberg och Tarja Pösö eftersom familjer som använder övervakade och stödda träffar är en marginaliserad grupp i Finland. Vi tycker ändå vi lyckats med att hitta relevanta forskningar gällande skilsmässans påverkan i familjer, stödprogram för skilsmässofamiljer och behov av stöd samt effekter av andra stödprogram. Vår teoretiska referensram byggde på de centrala socialpedagogiska begrepp delaktighet, empowerment och bemötande eftersom dessa begrepp är mycket viktiga i fokus i arbete med familjer. Vår teoretiska referensram kompletterar vår tidigare forskning. Då vi kritiskt granskar kunde vi haft mer om forskning och teori om utrymmens och miljöns påverkan på en människans upplevelser i olika sammanhang i den teoretiska referensramen för att det lyftes mycket fram i resultatet att träffplatsverksamhetens utrymmen påverkade klienternas upplevelser av servicen. Orsaken varför vi inte gjorde en fördjupning i detta var på grund av tidsbrist. Dock så kunde vi ändå gå lite in på miljöns påverkan på delaktighet.

Kvalitativ forskning var den mest lämpliga för vår studie eftersom vi ville ha reda på de träffande föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag gällande Borgås träffplatsverk-

samhet. Enligt Jacobsen (2007 s. 48–52) medför kvalitativa metoden alltid generaliseringsproblem eftersom man endast kan kartlägga fåtal personer med denna metoden. Detta stötte vi på eftersom vi kunde endast intervju 4 av 13 träffande föräldrar som antingen varit eller är aktiva inom servicen. Fler än dessa träffande föräldrar fanns inte inom Borgås träffplatsverksamhet som beställaren för arbetet ansåg vara lämpliga för våra intervjuer. Vi önskade att vi kunde ha intervjuat fler eftersom detta påverkade vårt resultat tillförlitlighet. Vårt resultat bygger endast på fyra informanternas upplevelser av servicen och ger inte därmed en omfattande bild på servicens funktionalitet. En av intervjuerna genomfördes som en telefonintervju på grund av att informanten inte dök upp till intervjun som var överenskommen. Vi lyckades dock ordna en telefonintervju med hen som var enda möjliga sättet att få en till intervju då tidtabellerna krockade. Vi ansåg att detta inte påverkat vårt resultat på något sätt eftersom vi inte fått någon hjälp att förstå svaren genom icke verbala uttryck och som därmed inte påverkat vår analys av resultat. Vi anser ändå att vårt resultat av studien är tillförlitlig. Vi har kritiskt granska undersökningseffekten i vår studie och vi kom fram till att resultatet inte skapats av själva undersökningen utan att vi har undersökt informanternas upplevelser.

Vi besvarade våra frågeställningar genom att använda oss av halvstrukturerad temaintervju som datainsamlingsmetod. Vi valde denna datainsamlingsmetod eftersom vi ville använda oss av fördelen av den direkta interaktionen, mötet och unika samtalet mellan forskaren och intervjupersonen. (Widerberg 2002 s. 15–17) Vi har hållits till ett induktivt förhållningssätt eftersom vi har samlat in vår data på ett öppet sätt utan att försöka styra den. Vi har undvikt att skapa uppfattningar om intervjusvar och därmed undvikt bekräftande av egna antaganden. Vi försökte skapa under intervjuerna en flexibel miljö och en känsla av öppenhet eftersom det ofta kan leda till en hög intern validitet då man får en korrekt uppfattning av informanternas upplevelser. Vi bidrog till detta genom att försäkra dem om anonymitet, om att frågor kunde lämnas obesvarade och att de kunde avbryta när som helst. Ingen av informanterna avbröt intervjuerna eller lämnade frågor obesvarade. Vi informerade att ifall frågor uppkom efter intervjuerna kunde de vara i kontakt med oss i efter hand.

Under intervjuerna framskred vi enligt vissa centrala teman istället för att ställa varje enskild fråga. Halvstrukturerad temaintervju gav oss möjligheten att ändra på formuleringen och frågornas ordningsföljd. (Hirsjärvi & Hurme 2000 s. 47–48) Fördelar med denna datainsamlingsmetod var att vi fick informanternas upplevelser mera konkreta och vi hade möjlighet att tydliggöra svaren samt ställa möjliga följdfrågor. Denna datainsamlingsmetod är mycket tidskrävande och därför upplevde vi som en nackdel tidsbristen eftersom vi inte fick tillräckligt med informanter. Informanterna som vi intervjuade personligen ansåg vi vara öppna medan informanten som vi telefonintervjuade verkade inte lika öppen. Vi kan inte säga berodde det på intervjumetoden, på att det var känsligt för hen eller på grund av hens personlighet. Informanten svarade ändå på alla ställda frågor.

Första kontakten till informanterna togs av arbetets beställare och därefter gav hen oss kontaktuppgifter så vi kunde ta närmare kontakt med informanterna för att berätta noggrannare om vår studies syfte och varför vi ville intervjua dem. Beställaren skickade ut informationsbrevet och informerat samtycke åt informanterna. Vi kom överens med informanterna om intervjuernas tid och plats enligt deras önskemål. Vi föreslog att utföra intervjun på en allmän plats som till exempel på ett café eftersom vi inte hade möjlighet att utföra intervjuerna i träffplatsverksamhetens utrymmen. Alla informanter ville ha intervjun på ett café vilket var bra eftersom det är en neutral miljö för båda. Vårt samarbete fungerade bra under intervjuerna och vi kompletterade varandra på ett naturligt sätt.

Vi utförde som analysmetod innehållsanalys på materialet vi samlade in. Vi började med att lyssna på intervjuerna vi bandat in, kollade igenom våra anteckningar vi gjort under intervjuerna samt transkriberade dem. Sedan reducerade och kategoriserade vi det insamlade materialet. Vi skapade en figur för att tydliggöra våra kategorier och skrev de viktigaste punkterna inom varje kategori. Efter det lyssnade vi på nytt igenom intervjuerna och citerade informanternas berättelser som passade in i våra kategorier. Vi har strävat till öppenhet och tydliga resultat i vår studie. Vi har haft möjlighet att vara mer kritisk i vår analys när vi varit två och detta kan öka studiens tillförlitlighet.

Som fortsatta studier föreslår vi undersökningar gällande både barnens och de närstående föräldrarnas upplevelser och utvecklingsförslag gällande träffplatsverksamhet men även övervakarens och andra professionellas syn på träffplatsverksamhet.

KÄLLOR

- Adams, R., 2008, *Empowerment, participation and social work*, 4 uppl., New York: Palgrave Macmillan.
- Askheim, O.P & Starrin, B., 2007, *Empowerment i teori och praktik*, 1 uppl., Malmö: Gleerupsutbildning AB.
- Barnskyddslag 13.4.2007/417, Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070417?se-arch%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=barnskyddslag> Hämtad: 2.3.2019.
- Barnavårdsföreningen, 2017, *Årsberättelse*. Tillgänglig: https://bvif.fi/Site/Data/1637/Files/BF_arsberattelse_2017_webb.pdf Hämtad: 2.3.2019.
- Barnavårdsförening, 2018, *Skilsmässa- och nyfamilj*. Tillgänglig: <https://www.bvif.fi/sv/omoss/stodtillfamiljer/pussel/> Hämtad: 2.3.2019.
- Bülow, P., Persson Thunqvist, P. & Sandén, I., 2012, *Delaktighetens praktik-Det professionella samtalets villkor och möjligheter*, 1 uppl., Malmö: Gleerups Utbildning AB.
- Blennberger, E., 2013, *Bemötandets etik*, 1:2 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.
- Carr, A., Hartnett, D., Brosnan, E. & Sharry, J., 2017, Parents Plus Systemic, Solution-Focused Parent Training Programs: Description, Review of the Evidence Base, and Meta-Analysis, *Family Process*, 56(3), s.652-668. Tillgänglig: Academic Search Elite Hämtad: 23.10.2018.
- Clark, B., 2013, Supporting the mental health of children and youth of separating parents, *Paediatrics and Child Health*, 18(7), s. 373-377. Tillgänglig: PubMed Central Hämtad: 23.10.2018.
- Cohen, G.J. & Weitzman, C.C., 2016, Helping Children and Families Deal With Divorce and Separation, *The American Academy of Pediatrics*, 138(6), s.1-9. Tillgänglig: American Academy of Pediatrics News & Journals Gateway Hämtad: 1.11.2018.
- Ericsson, J. & Lund, S., 2014, *Vad påverkar dagens sociala barnavård? Historia eller försvårande omständigheter*. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:782473/FULLTEXT01.pdf> Hämtad: 2.3.2019.
- Fossum, B., 2007, *Kommunikation-Samtal och bemötande i vården*, 1:5 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.
- Gustavsson, A., 2004, *Delaktighetens språk*, 1:11 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.

- Halligan, C., Chang, J.I. & Knox, D., 2014, Positive Effects of Parental Divorce on Undergraduates, *Journal of Divorce & Remarriage*, 55(7), s. 557-567. Tillgänglig: Academic Search Elite Hämtad: 31.10.2018.
- Hartman, J., 2004, *Vetenskapligt tänkande. Från kunskapsteori till metodteori*, 2 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.
- Helsingfors stad, 2014, *Egendom vid skilsmässa*. Tillgänglig: <https://www.info-pankki.fi/sv/livet-i-finland/familj/skilsmassa/egendom-vid-skilsmassa> Hämtad 22.11.2018.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H., 2000, *Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*, Helsinki University Press, Helsinki.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P., 1997, *Tutki ja kirjoita*, 15-16 uppl., Kirjayhtymä Oy.
- Jacobsen, D. I., 2007, *Förståelse, beskrivning och förklarning. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*, Studentlitteratur AB, Lund.
- Jacobsen, D. I. & Järvå, H., 2012, *Förståelse, beskrivning och förklarning. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*, 2 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.
- Justitieministeriet & rättsväsendets ämbetsverk, 2017, *Skilsmässa*. Tillgänglig: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/sv/index/hakemusasiat/perheasiat/avioero.html> Hämtad: 22.11.2018.
- Keating, A., Sharry, J., Murphy, M., Rooney, B. & Carr, A., 2015, An evaluation of the Parents Plus – Parenting When Separated programme, *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 21(2), s. 240-254. Tillgänglig: SAGE journals Hämtad: 1.11.2018.
- Kiuru, H., 2010, *Lapsen etu on se, mikä meitä ohjaa. lapsilähtöinen työskentely perhekeskeisessä lastensuojelun perhetyössä*. Tillgänglig: <http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/81561/gradu04284.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Hämtad: 22.11.2018.
- Lag angående vårdnad om barn och umgängesrätt 8.4.1983/36*, Finland författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1983/19830361?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=umg%C3%A4ngesr%C3%A4tt> Hämtad: 2.3.2019.
- Lindblom, J., 2015, *Arbetsverktyg för relationsbyggande bemötande-Rapport av projektet Föräldrastöd (FÖRST)*. Tillgänglig: https://www.mdh.se/polopoly_fs/1.80479!/Menu/general/column-content/attachment/Rapport.pdf?fbclid=IwAR3hM2Nj21Oy9Br0x0rcxJNR39g4CsWCuk-PVuli6chQEN1rMg8ZhU9F1ujQ Hämtad 14.11.2012.

- Liimatta, T., 2016, *Isien kokemuksia valvotuista tapaamisista*. Tillgänglig: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/49779/URN:NBN:fi:jyu-201605132546.pdf?sequence=1> Hämtad: 25.2.2019.
- Madsen, B., 2006, *Socialpedagogik- Integration och inklusion i det moderna samhället*, 1:7 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.
- McArthur, M. & Winkworth, G., 2017, What do we know about the social networks of single parents who do not use supportive services? *Child and Family Social Work*, 22, s. 638-647. Tillgänglig: Academic Search Elite Hämtad: 31.10.2018.
- Moula, A., 2009, *Empowermentorienterat socialt arbete*, 1:1 uppl., Studentlitteratur AB, Lund.
- Nylander, L., 2017, Växelvist boende bäst för skilsmässobarnen. Tillgänglig: <https://www.forskning.se/2017/01/12/vaxelvist-boende-bast-for-skilsmassobarnen/> Hämtad: 23.10.2018.
- Rantala, A., 2002, *Perhekeskeisyys- Puhetta vai todellisuutta? Työntekijöiden käsitykset yhteistyöstä erityistä tukea tarvitsevan lapsen perheen kanssa*. Tillgänglig: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/25455/9789513940447.pdf> Hämtad: 22.11.2018.
- Statistikcentralen, *Familj*. Tillgänglig: https://www.stat.fi/meta/kas/perhe_sv.html Hämtad: 22.11.2018.
- Statistikcentralen, 2018, *Finland i siffror 2018*. Tillgänglig: http://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluettelo/yyti_fis_201800_2018_19692_net.pdf Hämtad: 23.10.2018.
- TENK, 2012, God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland. Forskningsetiska delegationen. Tillgänglig: http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf Hämtad: 26.11.2018.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, *Valvotut tapaamiset*. Tillgänglig: <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/valvotut-tapaamiset> Hämtad: 22.11.2018.
- Väestöliitto, 2018, *Avioero ja yhteisen elämän lopettaminen*. Tillgänglig: http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhteesta/avio-ja_avoliiton_laki-tieto/avioero/ Hämtad: 22.11.2018.
- Widerberg, K., 2002, *Kvalitativ forskning i praktiken*, Studentlitteratur AB, Lund.
- Östra Nylands familjerättsliga enhet, *Träffplatsverksamhet*, Tillgänglig: https://www.porvoo.fi/library/files/5b51779ced6b97636b00067e/Porvoon_tapaamispaikan_esite_23.3.2017SV.pdf Hämtad: 23.10.2018.

OPUBLICERADE KÄLLOR

Östra Nylands familjerättsliga enhet, 2018, *Verksamhetsberättelse*.

BILAGA 1 FORSKNINGSLÖV

PORVOO BORGÅ

Soap. 11.1.2019
Dnr: 2578/32. -/19
Jaka / v. H. Andersson

1(3) Sosiaali-

ja terveystoimi
Tutkimuslupa-hakemus

Hakijan tiedot	Nimi Sofie Kankaanpää och Sofia Rönnholm		
	Katuosoite Vanha Turuntie 69 G 27 Niittykatu 3B 25	Postinumero 02940 02200	Postitoimipaikka Espoo
	Puhelin Sofie: 0405605410 Sofia: 0408771609	Sähköpostiosoite sofie.kankaanpaa@arcada.fi sofia.ronnholm@arcada.fi	
	Tutkimuslaitos, oppilaitos tai muu yhteisö Yrkeshögskolan Arcada	Hakijan tehtävä/virka-asema Studeraende, Socionom	
Tutkimuksen ohjaaja	Nimi Åsa Rosengren		Oppiarvo ja ammatti Överlärare, Pol.Lic./Principal lecturer, Lic.Soc.Sc. Sociala området/Social services
	Toimipaikka ja osoite Yrkeshögskolan Arcada Jan-Magnus Janssonin aukio 1, 00560 Helsinki		
	Puhelin +358 (0)207 699 525	Sähköpostiosoite asa.rosengren@arcada.fi	
Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä Esbo 18/12/2018	Hakijan allekirjoitus <i>Sofie Kankaanpää</i> <i>Sofia Rönnholm</i>	
	Päätittäjä täyttää		
Tutkimusluvan myöntäminen			
☒ Tutkimuslupa myönnetään ☐ Tutkimuslupaa ei myönnetä			
Myöntämisen ehdot			
☒ Tutkimuksen myöntämisen ja tietojen luovuttamisen ehtona on, että tutkimuksen tekijä sitoutuu olehtimaan tietojen käsittelystä ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön. Tutkimuksen tekijä on velvollinen käyttämään tietoja luottamuksellisesti ja ajastaan tämän tutkimuksen tekemiseksi. Tutkimuksen valmistuttua tiedot on hävitettävä luottamuksellisella tavalla.			
☒ Hakijan tulee toimittaa valmis raportti osoitteeseen SOTEkirjaamo@porvoo.fi			
☐			

Porvoo
15.1.19

Maria Andersson
Palvelusopijaksi

BILAGA 2 INFORMATIONSBREV TILL KLIENTERNA

Informationsbrev till klienter inom servicen:

Informationsbrev och förfrågan om deltagande i en forskningsintervju inom ramen för arbetet: Utveckling av Borgå stads träffplatsverksamhet vid skilsmässa ur träffande föräldrars perspektiv-En kvalitativ studie.

Vi heter Sofie Kankaanpää och Sofia Rönnholm och vi studerar tredje året som socio-
nomer på yrkeshögskolan Arcada. Vårt examensarbete handlar om stöd för skilsmässa-
familjer samt träffplatsverksamhetens viktighet, vilket är ett beställningsarbete av Borgå
stad. Syftet med vårt examensarbete är att få reda på hur klienterna vid Borgås träff-
platsverksamhet har upplevt servicen. Resultaten från undersökningen kan fungera som
ett underlag för utvecklingen av träffplatsverksamheten.

Vi hoppas att ni kan delta i intervjun som kommer att ske i en lämplig miljö, enligt era
önskemål. Ni kommer att ha möjlighet att bekanta er med intervjufrågorna i förhand. In-
tervjun kommer att ta ca 45 minuter och bandas in med ert tillstånd för att vi ska kunna
återvända oss till intervjun och analysera den på ett korrekt sätt.

Vi garanterar er anonymitet och materialet används konfidentiellt endast i vårt arbete.
Materialet förstörs efter att examensarbetet blivit godkänt. Vi har tystnadsplikt och där-
med försäkrar vi åt er att ni inte kan bli igenkända i det färdiga arbetet. Det är frivilligt
att delta i intervjun och ni behöver inte svara på alla frågor samt att ni kan avbryta när
som helst utan noggrannare motivering.

Ifall ni har frågor kan ni kontakta någondera av oss eller vår handledare.

Med vänliga hälsningar,

Sofie Kankaanpää
e-post, sofie.kankaanpaa@arcada.fi

Sofia Rönnholm
e-post, sofia.ronnholm@arcada.fi

Handledare:
Åsa Rosengren
e-post, asa.rosengren@arcada.fi

BILAGA 3 TIEDOTE ASIAKKAILLE

Tiedote tapaamispaikkatoiminnan asiakkaille:

Tiedote ja osallistumispyyntö tutkimushaastatteluun liittyen opinnäytetyöhön: Utveckling av Borgå stads träffplatsverksamhet vid skilsmässa ur träffande förälders perspektiv-En kvalitativ studie.

Me olemme Sofie Kankaanpää ja Sofia Rönnholm ja opiskelemme kolmatta vuotta sosionomilinjalla ammattikorkeakoulu Arcadassa. Opinnäytetyömme on tilaustyö Porvoon kaupungilta ja se käsittelee tuen tarvetta avioero-perheissä sekä tapaamispaikkatoiminnan tärkeyttä. Opinnäytetyön tavoite on saada selville Porvoon tapaamispaikkatoiminnan asiakkaiden kokemuksia palvelusta. Työn tulos voi toimia alustana tapaamispaikkatoiminnan kehitykselle.

Toivomme teidän osallistuvan haastatteluun, joka tulee sijaitsemaan teille sopivassa ympäristössä. Teillä on mahdollisuus tutustua etukäteen haastattelu kysymyksiin. Haastattelu tulee kestämään noin 45 minuuttia ja se nauhoitetaan teidän luvalla, jotta voimme palata haastattelun aiheisiin ja analysoida se asianmukaisesti.

Takaamme teidän anonymiteetin ja kaikki materiaali käytetään luottamuksellisesti ainoastaan meidän opinnäytetyöhön. Kaikki materiaali tuhoetaan opinnäytetyön hyväksymisen jälkeen. Meillä on vaitiolovelvollisuus ja sen myötä takaamme, että teitä ei voi tunnistaa valmiissa opinnäytetyössä. Osallistuminen haastatteluun on vapaaehtoista ja teidän ei tarvitse vastata jokaiseen kysymykseen ja voitte keskeyttää haastattelun, milloin tahansa ilman tarkempia perusteluita.

Jos teillä ilmaantuu kysymyksiä, voitte olla yhteyksissä meihin tai meidän opinnäyte ohjaajaan.

Ystävällisin terveisin,

Sofie Kankaanpää

Sähköposti, sofie.kankaanpaa@arcada.fi

Sofia Rönnholm

Sähköposti, sofia.ronnholm@arcada.fi

Opinnäyte ohjaaja:

Åsa Rosengren

asa.rosengren@arcada.fi

BILAGA 4 BREEFING TO THE CLIENTS

Briefing letter to the clients of meeting place service:

Briefing letter and request for participation in our research interview for our degree thesis: Utveckling av Borgå stads träffplatsverksamhet vid skilsmässa ur träffande förälders perspektiv-En kvalitativ studie.

We are Sofie Kankaanpää and Sofia Rönnholm and we are studying third year of social services at Arcada University of Applied sciences. Our degree thesis is an assignment from Porvoon kaupunki and it studies support for divorced families and the importance of the meeting place service. The aim of our degree thesis is to find out the clients experiences of Porvoos meeting place service. The result of the research can work as a basis for development of meeting place service.

We hope that you will participate in our interview that will happen in a suitable environment for you. You will have opportunity to acquaint with the interview questions in advance. The interview will take approximately 45 minutes and will be recorded with your permission so that we can return to the themes and answers of the interview for better correct analysis.

We guarantee your anonymity and the material will be confidentially used only in our degree thesis. The material will be destroyed after our degree thesis have been certified. We have obligation to observe silence and we ensure that you will not be recognized in the final work. The participation is optional and you don't need to answer all the questions, you can also interrupt whenever you want without any detailed motivations.

If you have any questions please contact us or our supervisor.

Best regards,

Sofie Kankaanpää

email, sofie.kankaanpaa@arcada.fi

Sofia Rönnholm

email, sofia.ronnholm@arcada.fi

Supervisor:

Åsa Rosengren

asa.rosengren@arcada.fi

BILAGA 5 FORMULÄR FÖR INFORMERAT SAMTYCKE

Bästa informant,

Vi ber om er tillåtelse om att få använda det insamlade intervjumaterialet i vårt examensarbete. Med detta informerat samtycke vill vi också bekräfta att vi får använda bandspelare under intervjun för att få mer tillförlitliga svar.

Vi vill pointera att deltagandet är frivilligt och får avbrytas när som helst samt att era uppgifter kommer behandlas konfidentiellt. Allt material förvaras på en säker plats och kommer att förstöras när examensarbetet blivit godkänt.

Härmed har jag förstått informationen och godkänner informerat samtycke för att delta i intervjun.

Ja:

Nej:

Tid och plats

Underskrift och namnförtydligande

Med vänliga hälsningar

Sofie Kankaanpää och Sofia Rönnholm

Yrkeshögskolan Arcada, Det sociala området

BILAGA 6 LOMAKE SUOSTUMUKSELLE

Hyvä vastaaja,

Pyydämme lupaanne käyttää kerättyä haastattelu materiaalia meidän opinnäytetyössä. Tämän suostumuksen kautta haluamme myös varmistaa suostumuksenne nauhoituksen käyttöön haastattelun aikana, jotta saamme luotettavia vastauksia.

Haluamme huomauttaa, että osallistuminen on vapaaehtoista ja voitte milloin tahansa keskeyttää haastattelun ja teidän tietonne tullaan käsittelemään luottamuksellisesti. Kaikki materiaali tullaan säilyttämään turvallisessa paikassa, jotka tuhoetaan opinnäytetyön hyväksymisen jälkeen.

Täten myötä olen ymmärtänyt tiedon ja hyväksyn suostumuksen osallistuakseni haastatteluun.

Kyllä:

Ei:

Aika ja paikka

Allekirjoitus ja nimenselvennys

Ystävällisin terveisin,

Sofie Kankaanpää ja Sofia Rönnholm

Ammattikorkeakoulu Arcada, Sosiaaliala

BILAGA 7 PROTOCOL FOR INFORMED CONSENT

Best informant,

We ask your permission to use the collected interview material in our degree thesis. With this informed consent we also want to confirm that we can use tape recorder during the interview to get more reliable answers.

We want to make sure that you know that participation for the interview is optional, you can interrupt whenever you want and your personal information will be used confidentially. All the material will be kept in a safe place and will be destroyed after our degree thesis will be approved.

Hereby I understand the information and give my approval for informed consent to participate to the interview.

Yes:

No:

Time and place

Signature and name in block letters

Best regards,

Sofie Kankaanpää and Sofia Rönholm

Arcada University of Applied sciences, Social services

BILAGA 8 INTERVJUGUIDE

Frågor till klienter inom träffplatsverksamheten:

Bakgrund

- Antal barn och deras ålder
- I vilket skede är ni i skilsmässoprocessen?
- Hur kom du i kontakt med Borgås träffplatsverksamhet?
- Hur länge har du varit inom verksamheten?
- Vem tog initiativ för att använda träffplatsverksamheten?
- Varför träffar du ditt barn via träffplatsverksamheten?
- Har ni övervakade träffar, stödda träffar eller övervakade byten?
- Hur ofta och hur länge träffar du ditt barn? Anser du att det är tillräckligt?

Upplevelser om träffplatsverksamheten

- Hur anser du att din relation med ditt barn var när träffarna började och hur är relationen nu?
- Hur upplever du träffarna på träffplatsverksamheten?
- Hur upplever du övervakaren och hens roll?
- Får du någon stöd/hjälp under eller efter träffarna? Hurdan? Anser du att det är tillräckligt?
- Hur upplever du övervakarens bemötande mot dig? Är det något du önskar att kunde ändras?
- Hur upplever du övriga personalens bemötande mot dig?
- Hur upplever du bemötandet mellan dig och ditt barn?
- På vilket sätt känner du att du blivit respekterad och bemött med empati?
- Önskar du att du skulle vara mera aktiv i ditt barns liv? På vilket sätt?
- Hur upplever du dig involverad inom träffplatsverksamheten?
- Känner du dig delaktig i relationen till ditt barn? Hur?
- Hur tycker du att träffplatsverksamhetens utrymmen fungerar?
- Har du fått någon ny kunskap från träffplatsverksamheten som hjälpt din livssituation?

Utveckling av servicen

- Hur fungerar servicen? Är den smidig eller osmidig?
- Är det något du vill ändra på med träffarna? I så fall, vad?
- Känner du att du kunnat påverka träffens gång? På vilket sätt?
- Hurdan nytta har du fått av träffplatsverksamheten?
- På vilket sätt upplever du att dina enskilda behov tas i beaktande?
- Upplever du att du fick stöd i rätt tid? Tycker du att du skulle ha behövt stöd tidigare?
- Vilka positiva och negativa erfarenheter har du av träffplatsverksamheten?
- Finns det något du skulle vilja förbättra inom servicen? Vad?
- Har du något att tillägga?

BILAGA 9 HAASTATTELUOPAS

Kysymyksiä tapaamispaikkatoiminnan asiakkaille:

Tausta

- Lasten määrä ja heidän ikä
- Missä vaiheessa olette eroprosessin kanssa?
- Miten tulit yhteyksiin Porvoon tapaamispaikkatoiminnan kanssa?
- Miten kauan olet ollut asiakkaana tapaamispaikkatoiminnassa?
- Kuka otti yhteyttä tapaamispaikkatoimintaan?
- Miksi tapaat lastasi tapaamispaikkatoiminnan kautta?
- Tuletteko tänne valvottuihin tapaamisiin, tuettuihin tapaamisiin vai valvottuihin vaihtoihin?
- Kuinka usein ja kuinka kauan tapaat lastasi? Koetko sen riittävän?

Kokemuksia tapaamispaikkatoiminnasta

- Miten näet, että suhteesi lapseesi oli ennen tapaamispaikkatoimintaa ja miltä teidän välinen suhde näyttää tällä hetkellä?
- Miten koet tapaamiset?
- Miten koet valvojan ja hänen roolinsa?
- Saatko jonkinlaista tukea tapaamisen aikana tai jälkeen? Minkälaista? Koetko sen riittäväksi?
- Miten koet valvojan kohtaamisen sinua kohtaa? Onko jotain mitä toivoisit muuttuvan?
- Miten koet muu henkilökunnan kohtaamisen sinua kohtaan?
- Miten koet kohtaamisen sinun ja lapsesi välillä?
- Miten tunnet, että sinua on kunnioitettu ja kohdattu empaattisesti?
- Toivoisitko olevasi enemmän aktiivinen lapsesi elämässä? Millä tavoin?
- Miten tunnet olevasi osallinen tapaamispaikkatoiminnassa?
- Tunnetko olevasi osallinen suhteessa lapseesi? Millä tavoin?
- Miten tapaamispaikkatoiminnan tilat toimivat?
- Oletko saanut uutta tietoa tapaamispaikkatoiminnalta jotka ovat auttaneet elämäntilannettasi?

Toiminnan kehitys

- Miten tapaamispaikkatoiminta toimii? Onko se sujuvaa vai vaativaa?
- Onko jotain mitä haluaisit muuttaa tapaamisissa? Siinä tapauksessa mitä?
- Tunnetko että olet voinut vaikuttaa tapaamisen kulkuun? Millä tavalla?
- Minkälaista hyötyä olet saanut tapaamispaikkatoiminnalta?
- Millä tavalla koet, että sinun yksittäiset tarpeet otetaan huomioon?
- Koetko että sait tukea oikeaan aikaan? Koetko että olisit tarvinnut tukea aikaisemmin?
- Mitä positiivisia ja negatiivisia kokemuksia sinulla on tapaamispaikkatoiminnasta?
- Haluaisitko kehittää jotain tapaamispaikkatoiminnassa? Mitä?
- Onko sinulla jotain lisättävää?

BILAGA 10 INTERVIEW GUIDE

Questions for the clients at the meeting place service:

Background

- Number of children and their age
- At which stage are you in the divorce process?
- How did you get in contact with Porvoo's meeting place service?
- How long have you been active in this service?
- Who took the initiative to use the meeting place service?
- Why are you meeting your child through meeting place service?
- Do you use supervised meetings, supported meetings or supervised movement of your child from one parent to the other?
- How often and how long are the meetings with your child? Do you consider that's enough?

Experiences of the meeting place service

- How do you consider your relation was when the meetings started and how is your relation now?
- How do you experience the meetings?
- How do you experience the supervisor and his/her role?
- Do you get any support/help during or after the meetings? What kind of support? Do you consider that's enough?
- How do you experience the supervisors receive against you? Is there something you wish could change?
- How do you experience the other staffs receive against you?
- How do you experience the receiving between you and your child?
- How have you sensed that you have been respected and received with empathy?
- do you wish you could be more active in your child's life? In which way?
- Do you experience that you have been involved in the meeting place service?
- Do you feel involved in the relation with your child? How?
- How do you think the rooms of the meeting place service function?

- Have you got any new knowledge from the meeting place service that have helped you in your life situation?

Development of the service

- How does the service function? Is it smooth or inflexible?
- is there something you want to change with the meetings? In that case what?
- Do you feel that you been able to affect the meetings progress? In which way?
- What kind of benefit have you gain from the meeting place service?
- In which way do you experience your individual needs have taken into account?
- Do you experience that you got support in the right time? Do you think you should have need support earlier?
- What positive and negative experiences do you have from the meeting place service?
- Is there anything you would like to improve in the service? What?
- Do you have anything to add?